

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2004-2005

28 oktober 2004

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR LEEFMILIEU EN NATUUR, LANDBOUW, VISSERIJ EN PLATTELANDSBELEID EN RUIMTELIJKE ORDENING EN ONROEREND ERFGOED

Interpellatie van mevrouw Marleen Van den Eynde tot de heer Kris Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over het milieuhandhavingsbeleid

Interpellatie van de heer Rudi Daems tot de heer Kris Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over het milieuhandhavingsbeleid

Met redenen omklede motie

Vraag om uitleg van de heer Christian Verougstraete tot de heer Kris Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de vereenvoudiging van de procedure voor het aanvragen van een jachtverlof

Vraag om uitleg van mevrouw Annick De Ridder tot de heer Kris Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de definitieve berging van laagradioactieve kortlevende afvalstoffen

Vraag om uitleg van de heer Bart Martens tot de heer Kris Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over het teveel aan nitraten in ons grond- en oppervlaktewater

Vraag om uitleg van de heer Frans Wymeersch tot de heer Kris Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de uitvoering van MAP-II-bis en een eventuele oplossing voor de niet-bestaande bedrijven

Vraag om uitleg van de heer Jan Loones tot de heer Kris Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de verzoenbaarheid van de golfsport met natuurwaarden

Vraag om uitleg van de heer Frans Wymeersch tot de heer Kris Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de opmaak van de natuurrichtplannen

Vraag om uitleg van de heer John Vrancken tot de heer Kris Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de mogelijke bescherming van sommige amfibieën en zangvogels tegen predatoren

Vraag om uitleg van mevrouw Veerle Heeren tot de heer Kris Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over het aanvragen van milieuvergunningen door ondernemingen

Vraag om uitleg van mevrouw Hilde Crevits tot de heer Kris Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de gevolgen van het decreet houdende vermindering van het gebruik van bestrijdingsmiddelen door openbare diensten in het Vlaamse Gewest

Commissie voor Leefmilieu en Natuur, Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid en Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erfgoed

Donderdag 28 oktober 2004

Waarnemend voorzitter: de heer Frans Wymeersch

– *De interpellatie wordt gehouden om 10.15 uur.*

Interpellatie van mevrouw Marleen Van den Eynde tot de heer Kris Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over het milieuhandhavingsbeleid

Interpellatie van de heer Rudi Daems tot de heer Kris Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over het milieuhandhavingsbeleid

De voorzitter: Aan de orde zijn de interpellaties van mevrouw Van den Eynde en van de heer Daems tot de heer Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over het milieuhandhavingsbeleid.

Mevrouw Van den Eynde heeft het woord.

Mevrouw Marleen Van den Eynde: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, 'grote vervuilers zelden of nooit gestraft' en 'te veel milieu misdrijven geseponeerd' zijn enkele titels van krantenartikels van september 2003. Anno 2004 halen gelijkaardige titels de krantenpagina's: 'milieu-inspectie legt manke milieuregels bloot' en verder nog: 'schroothandelaars bijna allemaal in de fout'.

Het jaarlijkse milieuhandhavingsrapport van de Milieu-inspectie legt de pijnpunten bloot van het Vlaamse milieuhandhavingsbeleid. Er blijkt heel wat te schorten aan de samenwerking en het overleg met andere diensten. Zo zou er in 2003 in één op de vier gemeenten nog steeds geen toezichthoudend ambtenaar actief zijn die verantwoordelijk is voor het eerstelijns toezicht op de milieuhygiënewetgeving bij klasse 2- en klasse 3-inrichtingen.

Het gaat om 21 Antwerpse gemeenten waaronder een aantal niet onbelangrijke, met een hoge aanwezigheid van KMO's en met meer dan 20.000 tot 30.000 inwoners. Daarnaast zijn het 11 Oost-Vlaamse gemeenten, 21 Vlaams-Brabantse gemeenten, en 18 West-Vlaamse gemeenten. Limburg scoort het minst slecht met 4 gemeenten.

Bij nazicht van de lijst kwam ik ook tot de constatering dat mijn gemeente behoort tot die één op vier gemeenten die nog steeds niet beschikken over een toezichthoudend ambtenaar. Nochtans heeft onze gemeente 39 klasse 1-bedrijven waarover de Milieu-inspectie het toezicht uitoefent, 199 klasse 2- en 508 klasse 3-bedrijven. De gemeente zou dus een zware verantwoordelijkheid moeten dragen in haar toezichthoudende functie op de naleving van de milieuwetgeving door deze bedrijven.

Op mijn vraag aan onze bevoegde schepen hoe hij de taak denkt uit te voeren die we volgens het kern-takendebat zouden moeten opnemen, antwoordde hij dat de gemeente niet scheutig is op het aanstellen van een eigen toezichthoudend ambtenaar. Het takenpakket is immers vrij zwaar, gelet op het aantal bedrijven, en bovendien moet een toezichthoudend ambtenaar in alle neutraliteit politieel kunnen optreden. Dat lijkt in de praktijk niet altijd mogelijk. Dat merken we ook in buurgemeenten, waar immers zeer weinig wordt opgetreden.

Een intergemeentelijke samenwerking is essentieel. In de Rupelzone bestaat er in het politiekorps een milieucel die toezicht houdt op alle klasse 2- en klasse 3-bedrijven uit de zone. Of deze dienst inmiddels goed werk levert, kan ik niet medelen, want het was een proefproject. Ik hoop veeleer dat u daarop een antwoord kunt geven. Zo'n milieucel in de politiediensten is een absolute noodzaak, waar dringend werk van moet worden gemaakt.

Van den Eynde

Mijnheer de minister, uiteraard behoort de werking van de politiediensten niet tot uw takenpakket, maar u kunt hierover wel de nodige onderhandelingen voeren met uw federale collega van Binnenlandse Zaken.

Een ander probleem dat in het milieuhandhavingsrapport wordt aangekaart, is het probleem van de milieudatabank. Nochtans op 15 september 1992 keurde de toenmalige Vlaamse Executieve een ministerieel besluit goed, houdende de opmaak van een Vlaamse milieudatabank met de gewestelijke milieu-instanties. Daarvoor werd de MilieuInfoStuurgroep MIS opgericht, die de opdracht kreeg deze milieudatabank met gezamenlijke initiatieven uit te bouwen. Volgens dat besluit bestaat de milieudatabank uit drie pijlers, namelijk een vergunningen- en heffingendatabank, beheerd door Aminal, een meetdatabank en een grondatabank.

In 2000 werd het MMIS-project opgestart, een globaal informatiesysteem met databankkoppelingen, geoloketten, enzovoort. Deze worden projectgewijs opgezet en opgevolgd via een samenwerkingsverband van de verschillende milieuoverheidsinstanties. De eerder genoemde MIS volgt al deze projecten op, evalueert ze en keurt ze goed. De projecten worden concreet uitgevoerd door de MMIS-cel die alle toepassingen en informatiesystemen beheert.

Mijnheer de minister, hoe valt een en ander te rijmen met de visie van de afdeling Milieu-inspectie die stelt op pagina 151 van het Milieuhandhavingsrapport 2003 dat het ontbreken van een degelijke milieudatabank nog steeds een groot probleem is, omdat men onmogelijk het aantal klasse 1-bedrijven kan inschatten, en dus het precieze aantal onbekend blijft?

Wat de samenwerking met het parket betreft, kunnen we stellen dat er nog steeds geen vooruitgang geboekt wordt in het opvolgen van de pv's. In 2003 werd 79 percent van de door de Milieu-inspectie opgemaakte prioritaire processen-verbaal geseponeerd door het parket terwijl in 2002 77 percent werd geseponeerd. Er is blijkbaar nog steeds geen sprake van een kentering. Integendeel, we stellen nog een stijging van het aantal seponeringen met 2 percent vast. Dit is onverantwoord als men weet dat het om zware milieudelicten gaat.

Voormalig minister voor leefmilieu Dua sloot in 2000 een akkoord met voormalig minister van justitie Verwilghen, waarin stond dat het gerechtelijk apparaat bijzondere aandacht zou schenken aan het opvolgen van prioritaire pv's. De cijfers laten een ander beeld zien. Van de gewone processen-verbaal werd bijna 70 percent geseponeerd. Deze gegevens zijn evenwel gebaseerd op de helft van het totaal aantal door de Milieu-inspectie ingediende pv's. Van de andere helft weet de Milieu-inspectie niet welk gevolg het parket eraan heeft gegeven. Het is dan ook terecht dat de Milieu-inspectie in haar jaarrapport aanklaagt dat ze onvoldoende informatie krijgt over de strafrechtelijke afhandeling van de pv's.

Het parket heeft zelf een studie lopen naar die afhandeling. Slechts 25 percent van de 11.605 controles van de Milieu-inspectie gebeurde in bedrijven die voor het eerst werden gecontroleerd. De overige 75 percent gebeurde bij bedrijven als opvolging van vorige controles. De Milieu-inspectie schat dat een bedrijf de kans loopt gemiddeld één keer in de tien jaar te worden gecontroleerd. Omdat sommige bedrijven meermaals per jaar worden gecontroleerd, is de groep niet-gecontroleerde bedrijven in werkelijkheid veel groter.

We beschikken nog niet over exacte cijfers omdat de Vlaamse overheid nog steeds niet weet hoeveel klasse 1-bedrijven er precies zijn. Tenslotte zijn dit de bedrijven die aanzienlijke hinder voor mens en milieu kunnen veroorzaken. Van het klein aantal gecontroleerde bedrijven bleek een op zeven in overtreding te zijn. Een op de drie van deze bedrijven heeft een aanmaning gekregen. Het merendeel hiervan is uiteindelijk snel zelf tot saneringen overgegaan.

Toen ik een paar weken geleden vernam dat Vlaanderen de meest vervuilde regio is, dacht ik onmiddellijk dat de Vlaamse overheid weer een nieuwe milieuwetgeving uit haar mouw zou schudden om dit probleem aan te pakken. Mijns inziens, is het belangrijker om de bedrijven op een positieve manier te sensibiliseren om de bestaande milieuwetgeving na te leven. Vereenvoudigingen van deze wetgeving blijven zich evenwel opdringen. Indien bedrijven, na herhaaldelijk te zijn verwittigd, de milieuwetgeving niet naleven, moet sanctionerend worden opgetreden. Indien we ons milieuhandhavingsbeleid ernstig nemen, moet het mogelijk zijn

Van den Eynde

het negatieve plaatje van enkele weken geleden te veranderen.

Uit mijn uiteenzetting blijkt duidelijk dat er nog veel werk aan de winkel is om een degelijk milieuhandhavingsbeleid in Vlaanderen uit te bouwen. Uit de cijfers blijkt niet dat tijdens de vorige legislatuur actief rond het milieuhandhavingsbeleid is gewerkt.

De vraag is op welke manier de nieuwe Vlaamse Regering in het algemeen, en de minister van Leefmilieu in het bijzonder, een degelijk milieuhandhavingsbeleid vorm willen geven. Het Vlaams regeerakkoord stelt dat op basis van de studies van de KU Leuven en de UGent een milieuhandhavingsdecreet zal worden gerealiseerd en dat in administratieve handhavingsmogelijkheden zal worden voorzien.

Mijnheer de minister, ik blijf positief ingesteld. Indien we werk maken van een degelijk toezicht op de naleving van de bestaande milieuwetgeving, zal het aantal overtredingen spectaculair dalen en zal onze leefomgeving er wel bij varen. Daarom zou ik u een aantal vragen over het milieuhandhavingsbeleid willen stellen.

Wat samenwerking en overleg betreft, vraag ik me af op welke manier u het aanhoudende schrijnende tekort aan toezichthoudende ambtenaren bij de gemeenten wilt oplossen. Zou een milieucel binnen elke politiezone de functie van de toezichthoudende ambtenaren kunnen vervangen? Hebt u al enig zicht op de projecten die in dit verband reeds zijn opgestart? Hoe wilt u de reeds aanwezige toezichthoudende ambtenaren bij de gemeenten motiveren en in hun taak bijstaan? Hun toezichthoudende functie is immers van groot belang voor het milieubeleid.

Klopt de uitspraak van de Milieu-inspectie dat het uitblijven van een degelijke milieudatabank vooral het vervolgen bemoeilijkt van de klasse 1-bedrijven die niet conform de milieuwetgeving opereren? Wanneer zal die degelijke milieudatabank eindelijk actief worden?

Wat vindt u van de prioriteitennota Vervolgingsbeleid Milieurecht, die destijds door de bevoegde mi-

nisters is opgesteld? Zult u hieraan verder gevolg geven? Zult u, zoals het Vlaams regeerakkoord laat uitschijnen, een nieuw milieuhandhavingsdecreet opstellen?

De voorzitter: De heer Daems heeft het woord.

De heer Rudi Daems: Mijnheer de voorzitter, wat een aantal punten betreft, wil ik me bij de bekommernissen van mevrouw Van den Eynde aansluiten. Op die punten zal ik dan ook niet dieper ingaan. Hiernaast zou ik evenwel een aantal bijkomende aspecten van deze problematiek willen toelichten. Ik heb mijn interpellatie dan ook rond drie hoofdknelpunten opgebouwd. Ik heb me hierbij voornamelijk op de handhavingsrapporten van de voorbije drie jaar en op het recentste jaarverslag van de ombudsman van de Vlaamse Gemeenschap gebaseerd.

Het eerste hoofdknelpunt is ook door mevrouw Van den Eynde ter sprake gebracht, namelijk de tekortkomingen op lokaal niveau. Een derde van de Vlaamse gemeenten beschikt momenteel nog niet over een gediplomeerd en door de gemeenteraad erkend toezichthoudend ambtenaar. Bovendien ontbreekt het deze ambtenaren vaak aan de nodige expertise en ondersteuning om hun taak op het terrein goed te kunnen uitoefenen.

Ook de Vlaamse overheid kampt met een personeelsprobleem. De Vlaamse overheid slaagt er niet in de klasse 1-bedrijven voldoende regelmatig te bezoeken. Dit geldt tevens voor de Seveso-bedrijven, die toch onze bijzondere aandacht verdienen.

Bovendien is de milieuhandhaving op Vlaams niveau nog steeds sterk versnipperd. De afvaltransporten vallen nog steeds onder de verantwoordelijkheid van de OVAM. Het toezicht op de mestregelgeving wordt door de VLM uitgevoerd.

Het tweede hoofdknelpunt betreft het verouderd instrumentarium. In feite zien we ons heden ten dage verplicht om met een kanon op een mug te schieten. Hoewel ze daar volgens mij gewoonweg niet thuishoren, zorgen een aantal milieuzaken voor een overbelasting van de parketten. We zouden bemiddelingsprocedures moeten creëren die het administratief overleg met de bedrijven en de administratieve sanctiemogelijkheden uitbreiden. Dit zou heel wat ergernis bij de bedrijven wegwer-

Daems

ken. Op basis van het destijds gelanceerde voorstel hebben de SERV en de MiNa-Raad vorig jaar een gelijkluidend advies uitgebracht. Zij zijn vragende partij om het instrumentarium inzake sancties op dit vlak uit te breiden.

Het derde hoofdknelpunt betreft het vervolgingsbeleid. Hoewel dit een federale bevoegdheid vormt, ben ik ervan overtuigd dat overleg met de minister van Justitie een aantal afspraken mogelijk moet maken. Eigenlijk zijn die afspraken al gemaakt. Helaas heeft de prioriteitennota Vervolgingsbeleid Milieurecht niet het gewenste resultaat opgeleverd. Deze nota moet dan ook worden geëvalueerd.

De voorbije jaren hebben zich een aantal positieve ontwikkelingen voorgedaan. We moeten trachten hierop voort te bouwen.

De milieuhandhaving heeft een voorname plaats in het beter bestuurlijk beleid gekregen. Er is uitdrukkelijk gesteld dat alle handhavingsprogramma's moeten worden gestroomlijnd en dat de handhavingsacties op Vlaams niveau moeten worden geïntegreerd. De Vlaamse Milieu-inspectie zou in dit verband een coördinerende rol kunnen vervullen. Dit instrumentarium zou in een samenwerkingsverband moeten worden gegoten.

Ook in het kerntakendebat heeft de milieuhandhaving een belangrijke rol gekregen, vooral in verband met het overleg tussen gemeenten en provincies. Het oorspronkelijk voorstel van de minister om de handhaving op te delen in klasse 1, 2 en 3, met gemeenten, provincies en Vlaamse Gewest, heeft het niet gehaald. Noch de vereniging van provincies, noch de vereniging van gemeenten was daar voorstander van. We zijn niettemin op basis van dat voorstel tot een zeer goed vergelijk gekomen.

Uiteindelijk is de afspraak vastgelegd in het bestuursakkoord, namelijk dat de gemeenten hun verantwoordelijkheid inzake handhaving op klasse 2 en 3 wel degelijk zouden opnemen, niet alleen louter reactief, dus enkel optreden bij klachten, maar ook preventief, door al dan niet geïntegreerd in het milieujaarprogramma een soort handhavingsprogramma op te maken. De gemeenten waren zelfs bereid sancties, die niet nader zijn ingevuld, te aanvaarden als de lokale handhavingstaak niet zou worden opgenomen.

Het engagement van het Vlaamse Gewest zou zijn dat de gemeenten beter zouden worden ondersteund in de uitbouw van expertise via vorming en zelfs eventueel via een soort financiële ondersteuning. Dat is een belangrijke poot om op verder te bouwen.

Er is ook het rapport van de universiteiten van Leuven, Gent en Maastricht, waar het regeerakkoord trouwens naar verwijst, dat als doel heeft om de bestaande handhavingswetgeving te moderniseren en te actualiseren en dus het nieuwe decreet te schrijven. Een voorstel van decreet is door mevrouw Dua en de heer Malcorps neergelegd in het Vlaams Parlement in het voorjaar van 2004, en ikzelf heb dit vorige week samen met mevrouw Dua opnieuw ingediend, weliswaar op een aantal punten aangevuld. Ik verwijs vooral naar punten die in het kader van het kerntakendebat zijn besproken. Zo is er onder meer een passus opgenomen aangaande de mogelijkheid om lokale handhaving op inter- of bovengemeentelijk niveau te organiseren.

Mijnheer de minister, we hopen dat de Vlaamse Regering voortbouwt op de bouwstenen die ik daarnet heb gesitueerd. Ik wil in het licht daarvan enkele vragen stellen die deels de vragen van mevrouw Van den Eynde overlappen.

Zal de Vlaamse Regering een ontwerp van decreet inzake milieuhandhaving indienen in het Vlaams Parlement of eventueel het neergelegde voorstel ondersteunen?

Zult u werk maken van de problemen van personeelstekort bij de Vlaamse Milieu-inspectie? Er is in het handhavingsrapport 2002 verwezen naar een studie van Ecolas die zegt dat voor een regelmatige controle van Seveso-bedrijven en IPPC-bedrijven, er structureel 120 voltijdsequivalenten nodig zijn. Daar zitten we vandaag nog niet aan.

Onderschrijft u principes aangaande milieuhandhaving die zijn overeengekomen in het kerntakendebat en vastgelegd in het bestuursakkoord van de vorige Vlaamse Regering? Zo ja, op welke manier zult u gestalte geven aan het afgesproken implementatietraject in dat kerntakendebat? Welke stappen zult u bijvoorbeeld nemen om de gemeenten zonder toezichthoudend Vlaamse ambtenaar te stimuleren om zich hiermee op korte termijn in orde te stellen? Welke stappen zult u zetten om de gemeenten te ondersteunen om hun milieuhandha-

Daems

vingstaak naar behoren te vervullen? Zult u contact opnemen met de minister van Justitie om de problemen in het vervolgingsbeleid inzake milieudelicten op te lossen?

De voorzitter: De heer Martens heeft het woord.

De heer Bart Martens: Mijnheer de voorzitter, ik kan me terugvinden in vele bekommernissen die de voorgaande sprekers naar voren hebben gebracht. We moeten werk maken van een veel beter handhavingsbeleid, zoals het ook is afgesproken in het regeerakkoord. We zijn dit aan onszelf verplicht. Een overheid die er niet in slaagt om haar eigen wetten en regels te doen naleven, is een overheid die niet ernstig wordt genomen, want wat zitten we hier te doen als wetgevende macht als die wetten toch aan de laars worden gelapt.

Het is ook nodig voor de burgers en de bedrijven, want wie wel serieus de regelgeving opvolgt, wordt oneerlijk beconcurrereerd door de vrijbuiters die het allemaal niet zo nauw nemen. Vanuit het oogpunt van eerlijke concurrentie is een beter handhavingsbeleid dus eveneens noodzakelijk zodat de lat voor iedereen gelijk ligt.

Vorige legislatuur is er heel wat voorbereidend studiewerk verricht. De universiteiten van Gent, Leuven en Maastricht hebben collectief gewerkt aan een proeve van een nieuw voorontwerp van decreet aangaande het handhavingsbeleid. Deze vruchten moeten we zeker plukken.

De heer Daems heeft een nieuw voorstel van decreet neergelegd dat de resultaten van dat studiewerk vertaalt. Het is het goed recht van de heer Daems om dat te doen. Ik heb het voorstel nog niet gelezen, maar als dit nagenoeg hetzelfde is als dat van mevrouw Dua en de heer Malcorps van einde vorige legislatuur, dan zitten er belangrijke tekortkomingen in. Het is immers de bedoeling van een nieuw handhavingsdecreet om een eenvormig en eenduidig handhavingskader te maken voor heel de milieuwetgeving en komaf te maken met de versnipperde handhavingsbepalingen in de verschillende milieu- en natuurdecreten. Dat betekent dat het nieuw handhavingsdecreet een aanzienlijk deel overgangs- en wijzigingsbepalingen moet inhouden die juist die handhavingsbepalingen in de bestaande decreten kan vervangen. Anders schiet

een dergelijk decreet voor een belangrijk stuk zijn doel voorbij.

Ik wil voorts ook wijzen op iets wat in het nieuwe decreet moet worden aangepakt. Het is inderdaad de bedoeling om ook meer administratieve handhavingsmogelijkheden in te bouwen. Vandaag bestaan er al administratieve handhavingsmogelijkheden. Ik denk bijvoorbeeld aan de superboetes in het mestdecreet, die we kunnen beschouwen als een vorm van administratieve geldboetes. Ik denk bovendien aan de boetes in het elektriciteitsdecreet voor leveranciers die onvoldoende certificaten voor groene stroom kunnen voorleggen. Ook dat zijn administratieve geldboetes, ook al noemen we ze niet zo.

Het voorstel van de universiteiten hield wel degelijk in dat vanaf het ogenblik dat er administratieve geldboetes worden toegepast, de inbreuken gedeeltelijk kunnen worden gedepenaliseerd. Op die manier kan strafrechtelijke vervolging worden uitgesloten. We moeten ook bepalen in welke mate het nodig is om in bestaande decreten waarin gewerkt wordt met administratieve geldboetes, bepalingen in te voeren om te voorkomen dat er naast de administratieve vervolging ook strafrechtelijk wordt vervolgd.

Er is nog heel wat werk aan de winkel. We moeten de vruchten van het voorbereidende werk zeker plukken, maar ik geef toch de raad om de administratie de opdracht te geven om te zorgen voor een aanzienlijk hoofdstuk met wijzigings- en overgangsbepalingen, waardoor het nieuwe handhavingskader kan doorwerken in de bestaande milieudecreten.

Dit moet niet leiden tot tijdverlies, want er is dringend een nieuw handhavingskader nodig. Toch hoop ik dat de administratie de opdracht zal krijgen om met een luizenkammetje door de handhavingsbepalingen van bestaande milieu- en natuurdecreten te gaan, zodat ze een nieuw en eenvormig handhavingskader kan aanreiken.

De voorzitter: De heer Matthijs heeft het woord.

De heer Erik Matthijs: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, deze interpellatie valt me tegen. Het is heel gemakkelijk voor een partij die 5 jaar bewind heeft gevoerd en verantwoordelijkheid heeft gedragen, om nu plotseling de alarmbel te luiden.

Matthijs

Ik wil ook de positieve dingen aan bod laten komen. Twee derde van de gemeenten hebben wel een degelijk toezicht. Het zal waarschijnlijk juist zijn dat een derde van de gemeenten het werk niet goed doet, maar ik denk dat een omzendbrief van de minister van Binnenlandse Aangelegenheden of van de minister van Leefmilieu heel wat kan te weegbrengen.

We weten al jaren dat van alles fout loopt, en de voorbije jaren is daar niets aan gedaan. De oorzaak van alle problemen is de zeer ingewikkelde milieuwetgeving. Ik kan me zeer goed indenken dat bedrijfsleiders en verantwoordelijken door de bomen het bos niet meer zien. Het eerste wat deze regering en dit parlement moeten doen, is zorgen voor een vereenvoudiging van de regels. Bovendien moeten er goede afspraken worden gemaakt. We moeten minder bestraffen en meer begeleiden.

De voorzitter: Minister Peeters heeft het woord.

Minister Kris Peeters: Mijnheer de voorzitter, collega's, u maant me aan tot spoed, maar ik heb ook maar 24 uren per dag ter beschikking. Ik kan dus niet alles tegelijk oplossen.

Volgens de gegevens van de Pinakes-databank hebben 274 van de Vlaamse gemeenten een ambtenaar aangeduid die geheel of gedeeltelijk belast is met milieuzaken. Dat is 89 percent van de Vlaamse gemeenten. Volgens de meest recente cijfers van de afdeling Milieu-inspectie beschikken 233 van de Vlaamse gemeenten over een ambtenaar die in het bezit is van een bekwaamheidsbewijs zoals bepaald in artikel 61 van Vlarem I. Dat is 76 percent van de Vlaamse gemeenten. De overgrote meerderheid van gemeenten heeft toezichthoudende ambtenaren aangesteld. Wat de heer Matthijs heeft gezegd, is dus juist.

Veel politiezones beschikken vandaag ook over een milieucel waarbinnen inspecteurs de nodige kennis en bevoegdheden hebben om milieutoezicht te kunnen houden. Het al dan niet aanstellen van een toezichthoudende ambtenaar is een gemeentelijke bevoegdheid. Op basis van de samenwerkingsovereenkomst tracht het Vlaamse Gewest de aanstelling van dergelijke ambtenaren te bevorderen. De aanstelling van een toezichthoudende ambtenaar voor Vlarem is immers een van de basisvoorwaar-

den om subsidies te kunnen krijgen in de context van de samenwerkingsovereenkomst.

De organisatie van de politiezones is een bevoegdheid van de politieraden en -colleges. Het staat buiten kijf dat een milieucel waarbinnen bevoegde inspecteurs optreden, een meerwaarde kan betekenen voor het milieuhandhavingsbeleid.

Op dit ogenblik heeft de Vlaamse administratie geen zicht op het aantal aanmaningen of processen-verbaal die door de gemeentelijke ambtenaren worden opgesteld. Hierover bestaan geen statistieken. Ook de parketten houden hierover geen aparte cijfers bij.

Het is wellicht niet nodig erop te wijzen dat de organisatie van het gemeentelijk handhavingsbeleid vooral een lokale aangelegenheid is, waarin de burgemeester en, indien aanwezig, de toezichthoudende ambtenaar een belangrijke rol spelen. Ik kom daar verder in mijn antwoord op uw vragen op terug. In het kader van het kerntakendebat zijn er afspraken gemaakt over de verdeling tussen de gemeenten en de gewesten. Het verder uitdiepen daarvan is echter vereist. We zullen daar nog aan moeten werken.

Uw volgende vraag betrof de milieudatabank. U hebt gelijk dat de belangrijkste taak van de afdeling Milieu-inspectie de controle is van de klasse 1-bedrijven. Het is dan ook vooral bij de controle van zulke bedrijven dat de afdeling moeilijkheden ervaart, zoals u hebt aangehaald wegens het ontbreken van adequate milieu-informatie. Het is inderdaad duidelijk dat het ontbreken van een milieudatabank voor de werking van de hele milieu-administratie een ernstige belemmering vormt.

De eerste fase van het opstarten van een dergelijke milieudatabank is het in werking treden van een centraal bedrijvenbestand of CBB. Het CBB zou operationeel worden in het voorjaar van 2005. De milieuvergunningendatabank die daarop aansluit, zal wat betreft de klasse 1-vergunningen te raadplegen zijn vanaf midden 2005. Zoals u terecht opmerkt, moeten we nog de nodige inspanningen leveren om ervoor te zorgen dat we over die informatie beschikken.

Uw vierde vraag betrof de prioriteitennota Vervolgingsbeleid Milieurecht. Er bestaat een commissie vervolgingsbeleid, waarin naast vertegenwoordi-

Peeters

gers van de federale en de gewestregeringen ook de parketten en de Milieu-inspectie vertegenwoordigd zijn. De eerste vergadering die deze legislatuur was gepland, is door omstandigheden uitgesteld, en moet nog plaatsvinden. Uiteraard leef ik de afspraken na die in het verleden zijn gemaakt. Wel zal een toetsing gebeuren aan het regeerakkoord en de daarop gebaseerde milieubeleidsnota, die u kunt verwachten voor het einde van het jaar. Waar nodig zal in samenspraak met de betrokken partners een bijsturing gebeuren.

Dat er behoefte is aan een duidelijk handhavingsdecreet, is evident. Er is verwezen naar de studies van niet alleen Gent en Leuven, maar ook Maastricht, die tijdens de vorige regeerperiode zijn uitgevoerd. Ik zal een duidelijk ontwerp van handhavingsdecreet opmaken. Daarbij zal ik ook nagaan welke verschillen er zijn met de vroegere inspanningen en voorstellen. Na het indienen van het ontwerp, kunnen we er verder over spreken.

Mijnheer Daems, uw eerste vraag sloeg op het milieuhandhavingsdecreet, en is al beantwoord. Het regeerakkoord is heel duidelijk op dit punt en geeft de basis weer waarop de voorstellen moeten worden geformuleerd, namelijk het onderzoek dat in de vorige regeerperiode is uitgevoerd. We zullen voorstellen doen in samenspraak met de handhavers, namelijk de burgemeesters, de toezichthoudende ambtenaren, de Milieu-inspectie en de parketten, en we zullen nagaan of wat in het verleden reeds is voorgesteld, aan de noden beantwoordt.

De bemerkingen van de heer Martens zijn zeer pertinent voor de problematiek van de administratieve geldboete, het 'doorzichtiger maken', enzovoort. Het heeft inderdaad weinig zin decreten te maken waarvan achteraf wordt vastgesteld dat ze niet worden nageleefd of gehandhaafd. Ik zal de nodige initiatieven nemen, rekening houdend met wat in het verleden al is gedaan, om tot een goede wetgeving te komen, met respect voor de verschillende invalshoeken, en in samenspraak met degenen die instaan voor de handhaving op het terrein.

U vroeg ook naar het personeelstekort. Ecolas heeft daar in 2002 een onderzoek naar gedaan. We beschikken over een volledig overzicht van het aantal voltijdse equivalenten waarover ze beschikken, en hoeveel het er zouden moeten zijn. Er is

blijkbaar een probleem. We moeten ook bekijken hoe het takenpakket van de Milieu-inspectie zich verder zal ontwikkelen. Daarbij moeten we duidelijk de prioriteit leggen bij het vervolgingsbeleid. Een databank en andere middelen kunnen bijdragen tot het efficiënter werken met de mensen die er zijn.

Ingevolge het begrotingsakkoord is er een wervingsstop. Ik zal moeten nagaan in hoeverre ik hier een oplossing voor kan bieden binnen de marges van de begroting. Het probleem van het personeelstekort is me in elk geval bekend, en ik zoek naar oplossingen. Dat hoeft niet alleen met bijkomende aanwervingen te gebeuren, maar kan ook door het takenpakket te bekijken, alsook de manier waarop ze bepaalde instrumenten aangereikt krijgen.

De principes en de taakverdeling die in het kader van het kerntakendebat werden afgesproken, worden grotendeels onderschreven. Ik ben niet van plan te beginnen met een stop-and-go-politiek. Wat de vorige regering goed heeft gedaan, moeten we koesteren en verbeteren.

In grote lijnen is in het implementatietraject in eerste instantie voorzien in de verdere beleidsvoorbereiding en regelgeving op Vlaams niveau, wat een logische stap is, die in het nieuwe ontwerp van handhavingsbeleid zal worden opgenomen. Dat is de richting die we uit moeten, maar er moet nog veel werk worden verricht.

Uw laatste vraag heb ik ook al behandeld in mijn antwoord op de vragen van mevrouw Van den Eynde. De commissie Vervolgingsbeleid wordt binnenkort bijeengeroepen. Dat had reeds moeten gebeuren, maar door omstandigheden is het uitgesteld.

Hiermee heb ik u een antwoord gegeven omtrent dit belangrijke probleem, zowel met betrekking tot de nodige instrumenten voor de gemeenten, als wat betreft de verdere aanpak van de handhaving in het milieubeleid. De heer Matthijs heeft er terecht op gewezen dat we met de instrumenten en de studies die we hebben, tot een goede en toepasbare wetgeving moeten komen.

De voorzitter: Mevrouw Van den Eynde heeft het woord.

Mevrouw Marleen Van den Eynde: Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord. Het is goed dat het jaarlijks milieuhandavingsrapport verschijnt, want het legt een aantal pijnpunten bloot. Het kan zowel u als ons stimuleren om het milieubeleid bij te sturen, en zeker het milieuhandavingsbeleid. Er ligt een zeer zware verantwoordelijkheid bij de gemeenten, zoals ook omschreven is in het kerntakendebat.

Op welke manier houdt u toezicht op de ambtenaren, opdat zij hun taak goed uitoefenen? Het kan niet vrijblijvend zijn. Er moet een evaluatie gebeuren van waar de problemen liggen, en hoe ze beter kunnen worden aangepakt. Ik ben het eens met de heer Matthijs dat het niet altijd bestraffend moet gebeuren. Het moet vooral stimulerend en sensibiliserend zijn.

Ten slotte heb ik er begrip voor dat u nog geen onderhandelingen hebt kunnen voeren met uw collega-ministers. U kunt immers niet meteen alle dossiers ter hand nemen. Ik hoop evenwel dat dit geen uitstel betekent, en dat u er snel gevolg aan zult geven.

Minister Kris Peeters: Ik heb mijn beleidsnota de werktitel 'Een participatief milieubeleid' gegeven. Dat is een belangrijk element. Ik zal met de VVSG uw vraag naar wat de ambtenaren op gemeentelijk niveau doen, bespreken, en dat zowel qua statistische cijfers als qua praktijk, maar u zult wellicht ook weten dat de gemeentelijke autonomie een heel gevoelig iets is, waar we voorzichtig mee moeten omspringen. Er zal echter nog verder overleg zijn.

De voorzitter: De heer Daems heeft het woord.

De heer Rudi Daems: Mijnheer de minister, ik dank u, vooral voor het feit dat u de principes die destijds werden gesteld, verder steunt, zowel de principes die in het voorstel van decreet zijn opgenomen, als de principes van het vervolgingsbeleid en het kerntakendebat.

We moeten echter niet wachten op de discussie over het decreet om al stappen voorwaarts te zetten. U verwees naar de commissie Vervolgingsbeleid. Die komt om de drie of vijf maanden samen. Er is ook een initiatief nodig van de ministers om die commissie, die de evolutie eigenlijk vooral administratief opvolgt, een impuls en een taak te ge-

ven. Ze kan bijvoorbeeld bekijken hoe de nota kan worden verbeterd. Eventueel kan dat dan door de ministers worden bekrachtigd door middel van bijsturingen.

Een ander punt waarmee we eveneens niet moeten wachten tot het decreet klaar is, is de implementatie van de kerntaken. Een aantal implementatiepunten zijn inderdaad het best op te lossen in het decreet, maar voor andere geldt dat niet. Ik ben het dan ook niet eens met uw analyse omtrent het personeel. De taakstelling van de Vlaamse milieuinspecteurs zal inderdaad deels moeten worden herzien, en misschien kan dat ook een sanering inhouden, maar het moet ook een taak van de Milieu-inspectie zijn de lokale handhaving beter te organiseren. Dat zal de uitdaging zijn om het lokale handavingsdeficit een beetje op te vangen, en daar is extra personeel voor nodig. Voor die extra injectie hoeven we het decreet niet af te wachten.

Mijnheer Martens, het klopt inderdaad dat het voorstel van decreet geen opheffings- en overgangsbepalingen heeft, maar de twee kunnen naast elkaar gebeuren. We kunnen nu het debat aangaan over de principes uit het kaderdecreet, en tegelijkertijd de administratie, of een externe instantie, de opdracht geven de opheffings- en overgangsbepalingen uit te werken. Dat zal een hele klus zijn, en het is praktisch niet doenbaar dat tegelijkertijd te doen voor alle sectoren van het Vlaamse leefmilieubeleid. Ik doe dan ook de suggestie alvast te starten met waar het in hoofddorde om gaat, zowel bij de gemeenten als op Vlaams niveau, namelijk het milieuvergunningendecreet, dus de wetgeving op de hinderlijke inrichtingen. Daarna kan er in fasen worden verdergegaan met bijvoorbeeld natuurbescherming, afval, enzovoort.

Ten slotte wil ik ook ingaan op uw suggestie om te overleggen over milieuhandhaving met bijvoorbeeld vertegenwoordigers van gemeenten, maar ook met mensen van de parketten, uit de milieubeweging, enzovoort. Ik stel voor met de commissie een hoorzitting te organiseren om hierover een aantal mensen aan het woord te laten op basis van het voorstel van decreet, om te vernemen of wat daarin staat, goed is of niet.

De voorzitter: Minister Peeters heeft het woord.

Minister Kris Peeters: Op basis van het regeerakkoord zal ik een initiatief nemen. We hoeven in-

Peeters

derdaad niet te wachten; we moeten vooruit met de geit, en het is aan de commissie om daarover te beslissen, maar ik zou toch ook opletten. We hebben het regeerakkoord, de beleidsnota, een aantal initiatieven en de wil om het sneller te organiseren. Het gevaar bestaat dat verschillende initiatieven achteraf niet kunnen worden afgewerkt. We moeten hiervoor opletten. Als minister zal ik de nodige inspanningen leveren. Het staat de leden van deze commissie uiteraard vrij om in dit verband allerlei debatten te organiseren.

De voorzitter: Mijnheer Daems, zodra uw voorstel van decreet in deze commissie is ingeleid, staat het u vrij om, aansluitend bij de toelichting, een hoorzitting te vragen. Die mogelijkheid is in het Reglement opgenomen.

Met redenen omklede motie

De voorzitter: Door de heer Daems en de heer Erik Mathijs werd tot besluit van deze interpellatie een met redenen omklede motie aangekondigd. Ze moet zijn ingediend uiterlijk om 17 uur op de tweede werkdag volgend op de sluiting van de vergadering.

Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Christian Verougstraete tot de heer Kris Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de vereenvoudiging van de procedure voor het aanvragen van een jachtverlof

De voorzitter: Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Verougstraete tot de heer Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de vereenvoudiging van de procedure voor het aanvragen van een jachtverlof.

De heer Verougstraete heeft het woord.

De heer Christian Verougstraete: Mijnheer de voorzitter, mijn vraag om uitleg betreft de vereenvoudiging van de procedure voor het aanvragen van een jachtverlof. Ik zal eerst even schetsen hoe de procedure momenteel in elkaar zit.

De betrokken jager ontvangt van de arrondissementscommissaris, dienst Jachtverloven, een formulier getiteld 'Aanvraag tot schriftelijke verlenging van een jachtverlof'. De jager moet dit formulier, vergezeld van een aantal andere papieren, terugzenden.

Het eerste papier dat de jager aan het formulier moet toevoegen, is een betalingsbewijs. Voor een jachtverlof moet hij 150 euro betalen. Hij moet dit bedrag storten op de rekening van Aminoal, afdeling Bos en Groen, dienst Jachtverloven. Hij mag dit bedrag contant betalen aan De Post. Deze betalingswijze brengt een bijkomende kost van 2,5 euro met zich mee. Hij mag het bedrag ook overschrijven via een financiële instelling. In dat geval moet hij Aminoal het originele rekeninguittreksel zenden. Ter bescherming van zijn privacy mag hij andere gegevens, die niets met de betaling aan Aminoal te maken hebben, onleesbaar maken. Dit originele rekeninguittreksel wordt evenwel niet aan de afzender terugbezorgd. Hij mag tevens een financiële instelling vragen om op origineel briefhoofd te bevestigen dat de overschrijving naar de rekening van Aminoal is uitgevoerd.

Het tweede papier dat de jager moet toevoegen, is een origineel verzekeringsbewijs. Het derde papier dat de jager moet toevoegen, is een origineel bewijs van goed zedelijk gedrag. Dit bewijs mag niet ouder dan drie maanden zijn en kost de jager 5 euro aan fiscale zegels en 1,5 euro aan gemeentetaks. Alles samen moet hij hiervoor 6,5 euro betalen. Het vierde papier dat de jager moet verzenden, is een verklaring van jachtrechthouder of van mederechthouder.

Mijnheer de minister, deze archaïsche en omslachtige procedure is eenvoudigweg niet meer van deze eeuw. Zou het niet aangewezen zijn om het jachtverlof door Aminoal of door de arrondissementscommissaris te laten afleveren? In dit laatste geval zou de retributie aan de arrondissementscommissaris worden betaald. Hij zou al de betaalde bijdragen dan door middel van een enkele storting aan Aminoal kunnen overmaken. Zou de arrondissementscommissaris niet in de mogelijkheid kunnen worden gesteld om de voor een jachtverlof bestemde bewijzen van goed zedelijk gedrag rechtstreeks op te vragen? Ik vind het niet meer van deze tijd mensen voor een dergelijk bewijs en langs het politiekantoor te sturen en

Verougstraete

hiervoor bovendien 6,5 euro te laten betalen. Overweegt u maatregelen om dit jaarlijks weerkerend ritueel te vereenvoudigen?

De voorzitter: Minister Peeters heeft het woord.

Minister Kris Peeters: Mijnheer de voorzitter, de procedure voor de afgifte van de jachtverloven wordt geregeld door de artikelen 13 tot en met 18 van het Jachtdecreet en door het KB van 28 februari 1977 betreffende de afgifte van jachtverloven en jachtvergunningen.

Zoals de vraagsteller terecht heeft opgemerkt, is de arrondissementscommissaris bevoegd voor het uitreiken van de jachtverloven. In het KB staan de documenten opgesomd die hij hiervoor in zijn bezit moet hebben, namelijk een recent bewijs van goed zedelijk gedrag, een jachtexamengetuigschrift, een jachtverzekering, een recente pasfoto en een bewijs dat de gewestbelasting en, in de provincies Limburg, Vlaams-Brabant en West-Vlaanderen, de provinciale belasting is betaald.

De aanvrager kan zelf kiezen hoe hij de verschuldigde bedragen betaalt. Indien hij van de diensten van De Post gebruik maakt, moet hij bijkomende kosten ten bedrage van 2,5 euro betalen. Indien hij van de diensten van een financiële instelling gebruik maakt, kan hij de betaling enkel door middel van een origineel rekeninguittreksel bewijzen. Dat deze uittreksels nadien niet worden teruggestuurd, heb ik genoteerd. Ik zal eens nakijken wat ik hieraan kan doen.

De kern van het probleem is eigenlijk de vraag of de afgifte van de jachtverloven bij Aminal of bij de arrondissementscommissarissen kan worden gecentraliseerd.

Mij lijkt het niet aangewezen de afgifte van jachtverloven bij Aminal te centraliseren. Net zoals in mijn antwoord op de vorige vraag om uitleg, zou ik in dit verband graag naar het kerntakendebat verwijzen. In principe wordt een taak op basis van het subsidiariteitsbeginsel aan een bepaald bestuursniveau toegewezen. Taken worden zo veel mogelijk aan het meest functionele en zich het dichtst bij de burger bevindende bestuursniveaus toegewezen. Het centraliseren van deze afgifte bij Aminal zou hier enigszins haaks op staan.

Op grond van artikel 17 van het Jachtdecreet is het onmogelijk de jachtbelasting aan de arrondissementscommissarissen te laten betalen. Dit artikel bepaalt immers dat de jachtbelasting door middel van een storting of van een overschrijving op de rekening van de bevoegde dienst van de Vlaamse overheid moet terechtkomen. Bovendien wordt de provinciale jachtbelasting evenmin aan de arrondissementscommissarissen betaald.

Om organisatorische redenen lijkt het me niet wenselijk de arrondissementscommissarissen met het verzamelen van de bewijzen van goed zedelijk gedrag te belasten. Per provincie gaat het om ongeveer 2.500 dergelijke getuigschriften. Aangezien ze allemaal van recente datum moeten zijn, moeten deze allemaal op korte termijn, namelijk binnen een periode van twee maanden voor de aanvraag, bij de politiediensten worden aangevraagd.

Hoewel ik vrees dat ik niet veel bewegingsruimte heb om snel tot een vereenvoudiging over te gaan, ben ik het eens met de vraag van de heer Verougstraete om eens grondig over een mogelijke verlichting van dit jaarlijks weerkerend ritueel na te denken. De administratieve vereenvoudiging ligt me na aan het hart. Indien we een vereenvoudiging op een goede wijze kunnen realiseren en dit jaarlijks ritueel, al ware het minimaal, kunnen inperken, zal ik de nodige initiatieven nemen. Gezien de bestaande regelgeving, beschik ik niet over veel manoeuvreerruimte en zal dit wat tijd kosten.

De voorzitter: De heer Verougstraete heeft het woord.

De heer Christian Verougstraete: Ik dank de minister voor zijn antwoord. Ik ben blij dat hij de nodige initiatieven zal nemen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Annick De Ridder tot de heer Kris Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de definitieve berging van laagradioactieve kortlevende afvalstoffen

De voorzitter: Aan de orde is de vraag om uitleg van mevrouw De Ridder tot de heer Peeters,

Voorzitter

Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de definitieve berging van laagradioactieve kortlevende afvalstoffen.

Mevrouw De Ridder heeft het woord.

Mevrouw Annick De Ridder: Mijnheer de voorzitter, mijn vraag om uitleg betreft de definitieve berging van laagradioactief kortlevend afval. De federale overheid heeft de Niras, de Nationale Instelling voor Radioactief Afval en Spleetstoffen, de opdracht gegeven een beleid voor de behandeling van radioactief afval uit te stippelen. In opdracht van de Niras wordt het radioactief afval dat in België wordt geproduceerd en niet door de instellingen zelf kan worden verwerkt, momenteel in Dessel verwerkt. In Dessel is bovendien in de nodige ruimte voorzien om hoog- en laagradioactief afval tijdelijk op te slaan.

We moeten een duidelijk onderscheid maken tussen hoog- en laagradioactief afval. Om hoogradioactief afval te laten afkoelen, moet het gedurende 50 jaar worden opgeslagen. Nadien kan het definitief in kleilagen worden geborgen. Aangezien de maximale opslagcapaciteit nog niet is bereikt, zitten we op dit vlak niet met een probleem.

Ten aanzien van het laagradioactief afval stelt zich wel een probleem. Dit afval is niet uit kerncentrales afkomstig. Het komt voornamelijk uit industriële toepassingen en uit ziekenhuizen. In principe dooft laagactief kortlevend afval uit tot het na 300 jaar een conventioneel peil heeft bereikt. In principe moet dit afval niet tijdelijk worden opgeslagen en kan het onmiddellijk een definitieve bergplaats in kleilagen krijgen.

Aangezien de Belgische overheid nog geen terrein voor de definitieve berging heeft gekozen, wordt het laagradioactief kortlevend afval in Dessel reeds jaren bovengronds opgeslagen. Het terrein in Dessel is slechts drie hectare groot. De Niras voert momenteel een studie uit om te ontdekken waar dit afval definitief kan worden geborgen. In verband met deze studie voert de Niras overleg met verschillende gemeentebesturen.

De vaten die ondertussen bovengronds worden bewaard, worden ook wel eens als lekkende vaten omschreven.

– *De heer Erik Matthijs treedt als voorzitter op.*

Het laagactief afval is opgeslagen in vaten met een levensduur van 80 tot 100 jaar. Aangezien dit afval pas na 300 jaar tot een conventioneel peil is uitgedoofd, zou het om de 80 jaar in nieuwe vaten moeten worden ondergebracht. Op dit ogenblik verspreidt dit afval nog steeds straling. Aangezien deze straling moet worden tegengehouden, mogen we dit probleem niet te lang laten aanslepen. Momenteel zijn alle vaten in Dessel nog in goede staat. Het probleem zou evenwel ooit prangend kunnen worden.

Op een bepaald ogenblik is het de bedoeling geweest om een aantal van deze vaten in zee te stockeren. Iedereen herinnert zich allicht waarom deze beslissing destijds terecht is herroepen. De vaten in Dessel zijn evenwel niet gemaakt om 300 jaar bovengronds te worden gestockeerd. We moeten dringend een definitieve oplossing vinden en dit afval in kleigronden bergen.

Mijnheer de minister, bent u op de hoogte van het door de Niras opgestarte overleg met Vlaamse gemeenten? Zijn al mogelijke locaties voor de definitieve berging van dit laagradioactief afval aangeduid? Heeft er al overleg tussen de federale overheid, de Niras, de betrokken gemeenten en het Vlaamse Gewest plaatsgevonden? Hebt u enig zicht op de termijn dat deze vaten nog bovengronds zullen worden gestockeerd? Ik wil er nogmaals op wijzen dat deze vaten niet geschikt zijn om 300 jaar bovengronds te worden opgeslagen.

De voorzitter: De heer Glorieux heeft het woord.

De heer Eloi Glorieux: Mijnheer de voorzitter, ik zou me willen aansluiten bij de vraag om uitleg van mevrouw De Ridder. De berging van radioactief afval is niet niets. Nergens ter wereld is al een definitieve oplossing voor de berging van radioactief afval gevonden. Dit laatste geldt zeker voor hoogradioactief afval. Wat laagradioactief afval betreft, zijn in het buitenland reeds een aantal sites geoperationaliseerd. Met betrekking tot het Belgisch laagradioactief afval heeft de Niras nog steeds geen definitieve beslissing genomen.

Het gaat dus over laagradioactief afval dat in hoofdzaak bestaat uit afval dat afkomstig is van de kernenergieproductie en, in tegenstelling tot hoogradioactief afval, ook afval van de medische sector

Glorieux

bevat en van bepaalde bestralingstoepassingen in de industrie en dergelijke meer. De belangrijkste isotopen in dit afval zijn strontium en cesium, dat betekent een halfwaardetijd van 30 jaar. Binnen de stralingsbescherming houdt men globaal gezien rekening met tien opeenvolgende halfwaardetijden. Dit betekent dat het afval 300 jaar moet worden geborgen.

Ik heb deze zaak de afgelopen jaren opgevolgd. In 1994 werden er 98 sites in 48 gemeenten in België aangeduid als potentieel gunstige sites qua geologie voor de berging van dit laagradioactief afval. Men is daarvan afgestapt omdat er overal bergen protest rezen. Men heeft dan de partnershipstrategie gevolgd. Voor zover ik weet is er met Dessel, Mol en een Waalse gemeente een dergelijk partnership tot stand gekomen. Waarschijnlijk zal het afval wel in één van deze gemeenten terecht komen, ik ben benieuwd. Hoe dan ook, het laag- en hoogradioactief afval is een volledig federale materie.

Wel een Vlaamse materie is het vermijden dat er op termijn nog meer radioactief afval bij komt, met andere woorden het realiseren van de nucleaire uitstap. Gisteren las ik in een aantal kranten dat de minister vragen stelt bij deze nucleaire uitstap.

De voorzitter: Mijnheer Glorieux, mag ik u vragen bij het onderwerp te blijven?

De heer Eloi Glorieux: Mijnheer de voorzitter, ik neem aan dat dit voor u zeer gênant is, maar als een vraag wordt goedgekeurd over een materie die voor 100 percent onder de federale bevoegdheid valt, moet u op zijn minst de mogelijkheid geven om aan te sluiten met iets wat voor 100 percent Vlaamse bevoegdheid is en wat over hetzelfde thema gaat. Mijn vraag gaat over het vermijden van radioactief afval, met name over het realiseren van de nucleaire uitstap.

Mijnheer de minister, worden uw uitlatingen over de nucleaire uitstap door de hele regering gedragen? Is dit het officieel beleid van de Vlaamse Regering of is dit een proefballonnetje dat wordt opgelaten?

De voorzitter: De heer Loones heeft het woord.

De heer Jan Loones: Mijnheer de voorzitter, dit dossier roept tegelijkertijd goede en slechte herinneringen op. Het is inderdaad een federaal dossier. Ik herinner me de lange periode met vragen hierover. Ooit was ook de Westhoek bedreigd. De omgeving van Alveringem was een van de sites waar er een grote solidariteit is ontstaan in de strijd tegen het kernafval waarbij ook de informatie die erover werd gegeven een rol speelde – of hoe men aan de hand van een betwist dossier een streek kan animeren.

Wat betreft deze vraag kan het uiteraard enkel gaan over contacten met de federale overheid. Ik meende dat dit stilzwijgend was opgelost. Het zou me verwonderen dat er nog naar een andere locatie dan Dessel wordt gezocht. Op een bepaald ogenblik werden door de federale minister zeer hoge vergoedingssommen in het vooruitzicht gesteld, zodat er nog werd gedacht dat het afval naar Bergen zou verhuizen of elders in Wallonië. Toen heeft Dessel echter de vergoedingen opgeëist.

Mijnheer de minister, zijn er voor wat dit betreft contacten met de Vlaamse Regering? Ik ben eigenlijk ook tussengekomen omdat ik meen dat er naar aanleiding van een vraag om uitleg wat breder op de zaak moet kunnen worden ingegaan. Ik vraag ook te antwoorden op de vraag van de heer Glorieux over uw visie. Het is wel eens prettig dat we kunnen praten over de problematiek van de kernenergieproductie in het algemeen.

De voorzitter: Minister Peeters heeft het woord.

Minister Kris Peeters: Mijnheer de voorzitter, ik zal beginnen met de laatste vragen. Naar aanleiding van de beleidsnota Energie, die hier binnenkort zal kunnen worden besproken, is me de vraag gesteld: wat met kernenergie? Duidelijk onderstrepend dat dit een federale bevoegdheid is en geen Vlaamse, hoewel bij het afval de bevoegdheid anders ligt, heb ik geantwoord dat wanneer men het debat over kernenergie opnieuw wil opnemen, men daar niet te lang mee moet wachten omdat ik heb begrepen dat federaal minister Verwilghen daaromtrent een aantal studies heeft besteld. Ik zou het daar ook bij willen laten. Het is geen standpunt van de Vlaamse Regering, mijnheer Glorieux, ik heb gewoon een antwoord gegeven op een mij gestelde vraag. Ik heb begrepen dat daar wat commotie over is ontstaan, maar dat was mijn antwoord op de vraag van een aantal journalisten.

Peeters

Op de vraag van mevrouw De Ridder kan ik vrij kort zijn. Het overleg over de berging van laagradioactief afval gebeurt rechtstreeks tussen de Niras en de gemeenten Mol en Dessel. Om in overleg met de Niras binnen de gemeenten geschikte locaties te zoeken, zijn enkele jaren geleden studiegroepen opgericht, met name MONA in Mol en STOLA in Dessel. Deze studies bevinden zich momenteel in de eindfase.

Tot op heden is er, over de berging van het laagradioactief afval, contact noch overleg geweest tussen de federale en de Vlaamse overheid. Voor de timing om tot een politieke beslissing te komen, verwijs ik, gezien de bevoegdheidsverdeling, naar mijn federale collega, minister Verwilghen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Bart Martens tot de heer Kris Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over het teveel aan nitraten in ons grond- en oppervlaktewater

De voorzitter: Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Martens tot de heer Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over het teveel aan nitraten in ons grond- en oppervlaktewater.

De heer Martens heeft het woord.

De heer Bart Martens: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, zoals u weet, verplicht de Europese nitraatrichtlijn ons om kwetsbare gebieden aan te duiden waarin bijzondere zorg moet gelden ten aanzien van de nitraatverontreiniging. In die kwetsbare gebieden gelden strenge bemestingsbeperkingen, moeten controles en actieprogramma's worden opgezet en dergelijke meer. De Europese nitraatrichtlijn geeft ook een aantal aanduidingscriteria op basis waarvan dergelijke kwetsbare gebieden moeten worden afgebakend.

Tijdens de vorige legislatuur is heel wat commotie ontstaan omtrent de exacte afbakening van de kwetsbare gebieden. Dat heeft ertoe geleid dat

Vlaanderen in 2002 een kleine helft van het landbouwgebied als een kwetsbaar geleid heeft aangemeld bij de Europese Commissie. De afbakening van die kleine helft van het landbouwareaal was gebaseerd op de actuele overschrijdingen van de drinkwaternorm voor nitraat in het oppervlaktewater met enkel de overschrijdingen die exclusief aan de landbouw konden worden toegewezen.

Het is duidelijk dat de Europese Commissie geen genoeg neemt met de afbakening die we hebben voorgesteld. De Commissie wijst er onder meer op dat met de nitraatvervuiling in het grondwater en met het criterium van de eutrofiëring of overvoeding van onze ecosystemen met meststoffen geen rekening is gehouden en dat ook met het criterium van een potentiële overschrijding van de normen in de afbakening van Vlaanderen geen rekening is gehouden.

Een en ander heeft er dan ook toe geleid dat de Europese Commissie ons land voor het Hof van Justitie heeft gedaagd. In de dagvaarding wordt onder meer de laatste aanduiding van kwetsbare gebieden met de grond gelijk gemaakt. De Commissie vraagt in die dagvaarding, die ik via een gunstige wind op de kop heb kunnen tikken, niet meer of minder dan de aanduiding van heel het Vlaams grondgebied als een kwetsbaar gebied. Eerder waren al de VMM in haar evaluatierapport van 1997, de universiteit van Gent en het studiebureau ERM in opdracht van de Europese Commissie tot de conclusie gekomen dat op basis van de aanduidingscriteria van de richtlijn heel Vlaanderen als een kwetsbaar gebied moest worden aangewezen.

Hoewel de Vlaamse Regering in 2002 nog geen rekening hield met nitraatvervuiling in grondwater, heeft ze toen toch beslist om een fijnmazig grondwatermeetnet uit te bouwen om in een latere fase ook op basis van analyseresultaten van het grondwater de afbakening van de kwetsbare gebieden te kunnen verfijnen en te kunnen aanvullen. Het was de bedoeling, zoals het in de decreetswijziging staat die in het Vlaams Parlement vorige legislatuur is overeengekomen, dat op basis van de resultaten van die meetnetten men in principe jaarlijks tot een herziening van de kwetsbare zones zou moeten kunnen overgaan. Die herziening is er na juli 2002 niet meer gekomen, ook al omdat de uitbouw van het grondwatermeetnet vertraging heeft opgelopen. De eerste resultaten van het grondwatermeetnet zijn pas deze zomer voor het eerst naar buiten

Martens

gebracht. Dit gebeurde niet door de overheid maar door een alerte journaliste van De Tijd. Ze hangen geen rooskleurig beeld op van de nitraatvervuiling in Vlaanderen. Uit de resultaten blijkt immers dat meer dan een derde van ons grondwater ondrinkbaar is geworden door de nitraatvervuiling, wat een onrustwekkend gegeven is.

Tot overmaat van ramp blijkt ook dat het MAP-meetnet, het oppervlaktewatermeetnet dus voor nitraat, ook vorig jaar voor het eerst weer een stijging vertoonde van de nitraatconcentraties en een stijging van het aantal meetpunten waar de drinkwaternorm niet wordt gerespecteerd.

De nieuwe resultaten van het oppervlaktewatermeetnet en de eerste resultaten van het grondwatermeetnet leveren nu wel nieuwe informatie aan op basis waarvan de regering zou kunnen overgaan tot de aanduiding van bijkomende kwetsbare gebieden. Volgens de nitraatrichtlijn is het ook noodzakelijk dat elke lidstaat vierjaarlijks rapporteert over de afbakening van kwetsbare gebieden en over de resultaten van het monitoringprogramma dat daarin moet worden opgesteld, over de actieprogramma's die moeten worden opgemaakt en dergelijke meer. Volgens de richtlijn moet het laatste rapport, dat over de periode 2000-2003 gaat, ingediend worden voor eind juni 2004.

Mijnheer de minister, heeft Vlaanderen het vierjaarlijks rapport met resultaten en beleidsopties tijdig overgemaakt aan de Europese Commissie? Is dat rapport ter beschikking of kan het worden geconsulteerd?

Werden in dit rapport ook de recentste gegevens van het MAP-grondwater- en oppervlaktewatermeetnet opgenomen? Zo neen, waarom werden deze gegevens niet of slechts gedeeltelijk opgenomen?

Is de minister bereid om op basis van deze nieuwe gegevens de afbakening van de kwetsbare gebieden opnieuw te bekijken en te actualiseren? Wat is de voorziene timing hieromtrent?

Met welke omvang neemt het areaal kwetsbare gebieden toe als de resultaten van het grond- en oppervlaktewatermeetnet worden ingevoerd in de beslissingsboom die de vorige Vlaamse Regering voor de afbakening had opgesteld?

Wat is de huidige stand in de lopende inbreukprocedure voor het Europees Hof van Justitie? Werd er nog een mondeling pleidooi gevoerd? Zo ja, welke argumenten werden hierbij door het Vlaamse Gewest aangebracht?

Overweegt u om nog voor een veroordeling door het Europese Hof van Justitie tegemoet te komen aan de eisen van de Europese Commissie, rekening te houden met de resultaten van het wetenschappelijk onderzoek en de engagementen na te komen die België aanging tijdens de vierde Noordzeeconferentie, door het hele grondgebied als kwetsbaar gebied aan te duiden? In de context van de richtlijn voor de behandeling van het stedelijk afvalwater is dat gebeurd, maar in de context van de nitraatrichtlijn is dat nog niet gebeurd.

De voorzitter: Mijnheer Martens, uw cijfers zijn uiteraard correct, maar ik denk dat er ook meteorologische verklaringen zijn voor bepaalde overschrijdingen. Ik wacht echter het antwoord van minister Peeters af.

Minister Peeters heeft het woord.

Minister Kris Peeters: Mijnheer de voorzitter, collega's, de context van de cijfers en de cijfers zelf werden in het verleden reeds geduid. Uw vraag geeft ook geen aanleiding tot een debat daarover.

Het vierjaarlijkse verslag dat we moeten indienen op basis van artikel 10 van de nitraatrichtlijn, werd begin juli 2004 opgestuurd naar de Europese Commissie. Het rapport kan in de context van de openbaarheid van het bestuur worden geraadpleegd.

De meetresultaten van het oppervlaktewatermeetnet die op dat ogenblik beschikbaar waren, werden in dat verslag opgenomen. De resultaten van de eerste volledige meetcampagne van het voorjaar van 2004 met het nieuwe grondwatermeetnet werden niet in het verslag opgenomen omdat ze toen nog niet beschikbaar waren.

De herziening van de afbakening van kwetsbare gebieden moet gebaseerd zijn op meetgegevens. In haar beslissing van 18 december 2002 plaatst de Vlaamse Regering een gefaseerde afbakeningsprocedure voor het grondwater voorop vanaf het ogenblik dat er meetgegevens van een afgelopen jaar beschikbaar zijn. Omdat de eerste meetresultaten van het grondwater voor een volledig jaar

Peeters

pas eind 2004 beschikbaar zullen zijn, zal er dus maar pas tegen het einde van 2004 een beslissing kunnen worden genomen in verband met de eerste fase van de afbakeningsprocedure, die zal worden uitgewerkt vanaf 2005.

Alle resultaten van het meetjaar 2004 voor het grondwater, namelijk die van 2 meetcampagnes in alle meetputten en 4 meetcampagnes in de prioritaire putten van de eerste fase, zullen pas tegen het einde van dit jaar beschikbaar zijn. Daarom kan nog niet worden begroot welke de omvang zal zijn van de eventuele bijkomende af te bakenen kwetsbare gebieden.

De beslissingsboom waarnaar u verwijst, wordt toegepast voor het oppervlaktewater op de meetresultaten binnen een specifieke referentieperiode, namelijk van november 2000 tot oktober 2002. De omvang van het areaal kwetsbare gebieden na een herziening zal ook in functie staan van de gekozen referentieperiode. Aangezien die keuze nog niet is gemaakt, kan ik daarover op dit ogenblik nog niets zeggen in verband met het oppervlaktewater.

In de lopende procedure naar aanleiding van een inbreuk tegen richtlijn 91/676/EEG is de schriftelijke procedure beëindigd. De mondelinge procedure moet nog komen, maar daarvoor werd nog geen datum bepaald.

De huidige resultaten van het oppervlaktewatermeetnet en de eerste resultaten van het grondwatermeetnet geven op dit ogenblik geen aanleiding om heel Vlaanderen als kwetsbaar gebied in te kleuren op basis van nitraatverontreiniging. Ik denk dat het nog te vroeg is om dat te doen.

Ik heb de intentie om het nodige te doen, maar ik heb eerst vollediger cijfermateriaal nodig.

De voorzitter: De heer Martens heeft het woord.

De heer Bart Martens: Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik neem kennis van het feit dat u wilt wachten op de resultaten van de tweede volledige meetcampagne voor grondwater voor 2004. Op het einde van 2004 zouden die resultaten er moeten zijn. Begin 2005 zou er dan een en ander worden uitgewerkt.

Ik hoop dat die uitwerking snel kan gebeuren. Indien er in 2005 bijkomende kwetsbare gebieden moeten worden afgebakend, lijkt het me immers nodig dat de landbouwers, die vanaf 21 januari 2005 opnieuw op hun velden kunnen, dan al weten onder welk regime ze zullen vallen, zodat ze weten aan welke bemestingsnormen ze zich mogen verwachten.

Is het de bedoeling om in het begin van 2005 al te komen tot een uitbreiding van het areaal van de kwetsbare gebieden die in 2005 reeds zal worden toegepast, of is het de bedoeling om de aangepaste kaart van kwetsbare gebieden pas vanaf 2006 te laten gelden?

De voorzitter: Minister Peeters heeft het woord.

Minister Kris Peeters: Mijnheer Martens, ik heb vandaag al gezegd dat we heel hard werken om een en ander op te lossen. Ik doe het nodige. Ik begrijp uw vraag, zeker in het licht van de landbouwproblematiek. Ik weet niet of we op 21 januari 2005 al klaar zullen zijn.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Frans Wymeersch tot de heer Kris Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de uitvoering van MAP-II-bis en een eventuele oplossing voor de niet-bestaande bedrijven

De voorzitter: Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Wymeersch tot de heer Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de uitvoering van MAP-II-bis en een eventuele oplossing voor de niet-bestaande bedrijven.

De heer Wymeersch heeft het woord.

De heer Frans Wymeersch: Mijnheer de voorzitter, collega's, het mestverhaal is een verhaal zonder einde. Sinds mijn intrede in dit parlement in 1991 is het al bezig, en het is waarschijnlijk lang daarvoor begonnen. Het zal nog wel even blijven duren.

Wymeersch

Ik treed de heer Martens bij: heel het landbouw-areaal is kwetsbaar gebied. Ruimtelijke Ordening, Openbare Werken en Leefmilieu hakken erop in. We moeten ons daarvan bewust zijn. Het landbouw-areaal is niet alleen kwetsbaar, maar ook bedreigd gebied.

MAP-II-bis werd in april 2003 aangepast. Daaraan gingen ellenlange discussies vooraf. Er werden een aantal correcties aangebracht, zoals de aanpassing van de nutriëntenhalten, de mogelijkheid tot samenvoeging of verplaatsing van bedrijven, het uit- en afstellen van de mestverwerkingsplicht en het versoepelen van de 100-percent-mestverwerkingsplicht.

Een aantal uitvoeringsbesluiten die modaliteiten van die wijzigingen moeten regelen, zijn nog steeds niet goedgekeurd. Dat heeft als gevolg dat een aantal dossiers geblokkeerd zijn. Bepaalde bedrijven verkeren dus in onzekerheid door een gebrek aan regelgeving en duidelijkheid.

De Stuurgroep Mestproblematiek heeft de nodige ontwerpbesluiten al goedgekeurd, maar door de verkiezingen is een en ander bevroren. Die ontwerpbesluiten werden dus nog niet voorgelegd aan de Raad van State voor advies. In de ontwerpbesluiten in kwestie wordt onder andere een oplossing geboden voor de opsplitsing van bedrijven en voor sommige niet-bestaande bedrijven. Ook het ontwerpbesluit dat zou leiden tot uit- en afstel van de mestverwerkingsplicht voor bedrijven die in het verleden engagementen in verband met mestverwerking hebben gerealiseerd, werd bevroren. Daardoor weten een aantal bedrijven niet waar ze aan toe zijn. Ze weten dus niet of ze uit- of afstel krijgen voor de zware superheffing.

Over een aantal ontwerpbesluiten bestond unanimité binnen de stuurgroep. Achter het ontwerpbesluit in verband met uit- en afstel van de superheffing konden de landbouworganisaties, vertegenwoordigd in de stuurgroep, zich niet scharen. Ze vonden de voorwaarden te streng en er zouden uiterst weinig bedrijven in aanmerking komen voor uitstel. Om afstel te bekomen, moet een bedrijf volgens het ontwerpbesluit minstens 20 procent meer mest verwerken, wat onrealistisch is.

De landbouwsector kijkt omwille van de samenstelling met argusogen, maar toch ook vol verwach-

ting, naar de nieuwe Vlaamse Regering. Bovendien heb ik van de landbouworganisaties vernomen dat een van uw adviseurs aan de landbouworganisaties zou hebben gemeld dat u een oplossing hebt voor de zogenaamd niet-bestaande bedrijven. Wie ben ik om daaraan te twijfelen?

Een en ander is natuurlijk nog niet voltooid. Bovendien is de mestdecreetgeving onvolkomen. Ze hangt met haken en ogen aan elkaar. De commissieleden weten dat we al lang aandringen op een nieuw MAP, gebaseerd op een volledig nieuwe filosofie. Ook binnen de Mestbank wordt er gedacht aan het schrijven van een nieuw MAP en nieuwe mestdecreten.

Wanneer worden de ontwerpbesluiten doorgestuurd naar de Raad van State? Komt er nog overleg over de ontwerpbesluiten waarover geen unanimité bestond binnen de stuurgroep? Bestaat de mogelijkheid dat deze ontwerpbesluiten in gunstige zin worden aangepast? Hebt u een oplossing voor de niet-bestaande bedrijven? Werkt u samen met uw diensten aan een nieuw MAP? Wanneer mogen we dat dan verwachten?

De voorzitter: Mijnheer de minister, collega's, iedereen heeft uiteraard het recht vragen te stellen, maar met de komst van de beleidsnota zullen veel vragen al beantwoord worden, of het nu gaat om intenties of om plannen.

De heer Wymeersch heeft het woord.

De heer Frans Wymeersch: Mijnheer de voorzitter, ik heb niet meteen gevraagd naar plannen, maar deze problematiek is van die aard dat een sneller antwoord gerechtvaardigd is. Bovendien is het ook best mogelijk dat de beleidsnota meer vragen oproept dan hij beantwoordt.

De voorzitter: Minister Peeters heeft het woord.

Minister Kris Peeters: Mijnheer de voorzitter, collega's, ik ga ervan uit dat mijn beleidsnota meer antwoorden geeft dan vragen oproept. Hij zal zeker een belangrijke bijdrage leveren tot een vermindering van het aantal vragen dat mij door de commissieleden wordt gesteld. Uiteraard wordt er aan die beleidsnota nog gewerkt. Mijnheer Wymeersch, in afwachting zal ik op al uw vragen een antwoord geven.

Peeters

Over het ontwerp van besluit tot uitstel of afstel van de superheffing ingevolge de mestverwerkingsplicht werd een advies gegeven door de Raad van State op 23 juli 2004. De overige besluiten, namelijk over vergunningen, nutriëntenhalte en effluenten moeten nog voor advies aan de Raad van State worden voorgelegd. Er zijn echter nog een aantal knelpunten wat betreft de splitsing en het samenvoegen van veeteeltinrichtingen en de mogelijkheden om effluenten uit te rijden.

U vroeg of er nog een overleg komt met de landbouwsector over die besluiten waarover geen unanimititeit bestond binnen de stuurgroep. Het is zeker mijn bedoeling een zo breed mogelijk gedragen oplossing aan te reiken. Ik hou in de eerste plaats rekening met de adviezen van de stuurgroep en sluit geen enkel overleg uit.

Een andere vraag was of de mogelijkheid bestaat dat ik alsnog deze besluiten aanpas. In ieder geval dienen deze besluiten nog te worden geëvalueerd wat betreft de werkbaarheid ervan. Het is zelfs mogelijk dat er zich decreetsaanpassingen opdringen en dat ik dienaangaande aan de Vlaamse Regering voorstellen zal doen.

U vroeg ook naar een oplossing voor de niet-bestaande bedrijven. Het doet me plezier dat u zo nauwlettend volgt wat er allemaal op mijn kabinet gebeurt. Het probleem van de niet-bestaande bedrijven vraagt al onze aandacht. Het is een complex gegeven. Ik ben op dit ogenblik een voorstel voor de oplossing van dit probleem aan het ontwikkelen en zal daarover binnenkort met de Vlaamse Regering overleggen, vooraleer er verder over te communiceren. Het zou immers heel wat reacties kunnen teweegbrengen.

Het regeerakkoord voorziet in een nieuw mestdecreet dat vereenvoudigd, transparant en meer resultaatgericht is, zonder te raken aan de milieudoelstellingen zoals Europees bepaald. Een minister moet veel dingen doen, maar hij moet zeker het regeerakkoord uitvoeren. Het is dan ook mijn intentie binnenkort dit deel van het regeerakkoord uit te voeren. Het is zeer belangrijk dat het Vlaams Parlement en deze commissie in het bijzonder hierbij zeer nauw betrokken moeten worden, niet alleen omwille van de hier aanwezige knowhow en de jarenlange ervaring met dit dossier, maar ook

omdat het goed is erover van gedachten te wisselen.

Het is mijn bedoeling de landbouworganisaties te vragen tegen 15 december hun visie betreffende een nieuw MAP over te maken. De Mestbank heeft zelf reeds haar visie overgemaakt voor een nieuw mestbeleid vanaf 1 januari 2006. Nieuwe voorstellen mag het Vlaams Parlement verwachten in de eerste helft van 2005. Dat is trouwens erg dichtbij.

De voorzitter: De heer Wymeersch heeft het woord.

De heer Frans Wymeersch: Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord, vooral omdat het duidelijkheid schept. Ik meen te begrijpen dat zelfs ontwerpen van besluit die klaar waren of bijna klaar waren, nader worden onderzocht, zowel op hun inhoudelijke als op hun politieke haalbaarheid.

Mijnheer de minister, ik neem akte van het feit dat u in dit dossier expliciet niet naar een conflictmodel zoekt, maar naar een overlegmodel, zodat de actoren op het terrein er actief bij betrokken zullen worden. U overweegt zelfs een nieuwe, zij het tussentijdse, decreetswijziging door te voeren als de nood daaraan zich opdringt, in afwachting van het langverwachte nieuwe MAP waar u niet alleen aan denkt, maar zelfs aan werkt.

Het probleem van de niet-bestaande bedrijven is zeer complex. Elk dossier zou individueel moeten worden bekeken om er de juiste oplossing voor te vinden. Ik verwacht dat u daar snel en gedegen werk van zult maken, omdat dit voor heel wat bedrijven ernstige problemen met zich meebrengt, en dit een klein maar niet onbelangrijk facet is van het mestdossier, dat zo snel mogelijk uit de wereld moet worden geholpen. Dat is van belang voor de rechtszekerheid en de bestaanszekerheid van een aantal bedrijven.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Jan Loones tot de heer Kris Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de verzoenbaarheid van de golfsport met natuurwaarden

De voorzitter: Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Loones tot de heer Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de verzoenbaarheid van de golfsport met natuurwaarden.

De heer Loones heeft het woord.

De heer Jan Loones: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, natuur en golf zijn twee goede dingen van het leven en mijn vraag gaat over de verzoenbaarheid van de twee.

In een studie van het WES, het West-Vlaams Economisch Studiebureau, wordt eenvoudig gesteld dat het succes van de golfsport perfect verzoenbaar is met de natuur. Mijnheer de minister, ik vraag niet naar uw intenties, maar bij het begin van de regeerperiode is het goed de kwestie van de band tussen die twee eens op te rakelen. Het is een oud verhaal.

Ik ga uit van de overtuiging dat de golfsport populairder zal worden. In Vlaanderen bedroeg de participatiegraad in 2002 0,47 percent. In Nederland is dat het dubbele met 0,78 percent, terwijl dat land vergelijkbaar is met Vlaanderen qua ruimtelijk inrichting en mogelijkheden. We mogen uiteraard geen vergelijking maken met de Angelsaksische landen, want dat zou totaal andere cijfers opleveren.

Dat populairder worden levert voor de natuur een onmiddellijk probleem. Geen enkele sport is zo ruimteverslindend als golf. We moeten dus proberen de open ruimte, die al zo schaars is, te verzoenen met de nood aan golfterreinen, die er ongetwijfeld is.

In 1989 werd een beleidsnota Golfterreinen goedgekeurd door de Vlaamse Regering. In 1990 werd een document uitgegeven 'Golf in Vlaanderen, behoefte en spreidingsmodel', de zogenaamde golfnota. In het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen uit 1997 werden ook bepalingen opgenomen, die ik hier nu niet zal aanhalen. Het ging daarin eigenlijk heel weinig over de ecologische meerwaarde die eraan zou moeten worden gegeven door de in-

richting van de golfterreinen of ten minste door het voldoen aan bepaalde milieuvorwaarden.

In verschillende documenten is te lezen dat thans het golfmemorandum voorligt, waarin wel veel aandacht zou worden besteed aan een ecologische benadering. Er staat een evaluatie in van de bestaande terreinen, maar ook voorwaarden om-trent milieubeheersplannen en eco-convenants. Dat wordt misschien binnenkort door de Vlaamse Regering besproken.

De grondvraag is of u zich kunt aansluiten bij het pleidooi voor een verzoening van de twee waarden. Hoe kan aan het delicaat vraagstuk van het ruimtelijk gebruik invulling worden gegeven?

De voorzitter: Minister Peeters heeft het woord.

Minister Kris Peeters: Mijnheer de voorzitter, collega's, over de verzoenbaarheid van golfsport en natuur dient een genuanceerd standpunt te worden ingenomen. Enerzijds kunnen op golfterreinen, mits een natuurvriendelijk beheer van de niet bespeelde en minder intensief bespeelde terreinge-deelten, natuurwaarden behouden blijven of zelfs worden ontwikkeld. Anderzijds moet rekening worden gehouden met het intensief gebruik, zoals bijvoorbeeld de hogere frequentie van maaibeurten en bewateren, de hogere gift van mest en het hoger gebruik van chemische bestrijdingsmiddelen.

U hebt al verwezen naar het golfmemorandum, dat past in het kader van de milieubeheersplannen. We moeten de negatieve evolutie als gevolg van het intensief gebruik en onderhoud, trachten te keren. Bij gebrek aan een gepast juridisch kader, is het echter moeilijk om de door het golfmemorandum voorgeschreven milieubeheersplannen juridisch bindend en afdwingbaar te maken. De verzoenbaarheid is een constante zorg, waar we heel genuanceerd mee moeten omgaan.

Uw tweede vraag is een vraag naar mijn intenties, maar ik probeer er toch op te antwoorden. Nieuwe golfterreinen kunnen niet worden aangelegd in ruimtelijk kwetsbare gebieden, maar wel in gebieden met een lagere biologische waarde en voldoende ruimtelijke en ecologische draagkracht. Hierbij moet evenwel ook rekening worden gehouden met de ruimtebehoeften van andere sectoren zoals landbouw, bosbouw en niet te vergeten andere vormen van recreatief ruimtegebruik, zoals

Peeters

wandelen, fietsen, mountainbiken, paardrijden, enzovoort. We moeten dus heel genuanceerd bekijken wat we in de toekomst nog kunnen doen, zeker waar het gaat om nieuwe golfterreinen.

De voorzitter: De heer Loones heeft het woord.

De heer Jan Loones: Mijnheer de minister, ik merk een grote voorzichtigheid in uw antwoord, maar dat kan ook niet anders, want het is een afweging van twee delicate en krachtige lobbymachines. Ik begrijp dat u niet de hele sector in het harnas wil jagen. We wachten met belangstelling af wat het golfmemorandum zal inhouden, en hoe de Vlaamse Regering dit zal behandelen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Frans Wymeersch tot de heer Kris Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de opmaak van de natuurrichtplannen

De voorzitter: Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Wymeersch tot de heer Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de opmaak van de natuurrichtplannen.

De heer Wymeersch heeft het woord.

De heer Frans Wymeersch: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, iedereen herinnert zich ongetwijfeld de commotie enkele jaren geleden bij de eerste fase van de afbakening van het VEN (Vlaams Ecologisch Netwerk). Een jaar of twee geleden is het openbaar onderzoek begonnen. Daarbij werden ruime inspraakmogelijkheden geboden aan alle medeactoren. Er is een zesduizendtal bezwaren ingediend, die alle individueel benaderd en beoordeeld worden door een bilaterale commissie, samengesteld uit het secretariaat van de MiNa-Raad, Natuurpunt en de landbouworganisaties.

Daarbij is een en ander fout gelopen. Waarschijnlijk verwijt de pot de ketel dat hij zwart ziet. In elk geval hebben de landbouworganisaties zich uit het overleg teruggetrokken. Van toen af zijn alle

bezwaren verticaal geklasseerd. Het blijkt ook niet echt mogelijk te zijn het gesprek met de landbouwsector opnieuw op gang te brengen. Daardoor is een aantal knelpunten niet opgelost, en zullen bepaalde bedrijven vroeg of laat met problemen te kampen hebben.

Intussen zijn we een jaar of twee verder, en zien we reeds op het terrein dat een aantal bedrijven aan den lijve ondervindt wat het in de praktijk betekent wanneer ze een gebouw willen oprichten naast een bestaand bedrijfsgebouw, maar dan in of vlakbij een VEN-gebied. Die mensen hebben ondervonden dat een ligging in een VEN-gebied zeer zware gevolgen heeft. In het geval van zonevreemd bouwen, moet een planologisch attest een oplossing bieden. In een VEN-gebied bestaat zelfs deze mogelijkheid niet. Met betrekking tot bepaalde problemen bevinden we ons dan ook in een impasse.

Ten gevolge van een ministerieel besluit zal voor een aantal gebieden een natuurrichtplan worden opgemaakt. Deze richtplannen zullen het gebruik van deze gebieden in functie van de natuur, het milieu en het landschap moeten invullen. Het gaat hier overigens niet enkel om VEN-gebieden, maar ook om habitatrichtlijngebieden, vogelrichtlijngebieden, groenparken, bosgebieden en agrarische gebieden met een ecologische waarde, zoals de vallei-gebieden. Al deze gebieden worden in min of meerdere mate door de landbouw gebruikt. Een groot percentage van de VEN-gebieden en van de habitatrichtlijngebieden, die vaak rond de VEN-gebieden gesitueerd zijn, wordt door landbouw gebruikt. In de vallei-gebieden gaat het zelfs om 60 tot 70 percent.

In de groengebieden hebben een aantal landbouwbedrijven een ontheffing van de nulbemesting gekregen. Zij mogen nu tot normale of beperkte bemesting overgaan. Volgens het decreet is deze ontheffing van kracht tot en met 2007 of tot een natuurrichtplan is opgesteld.

In de praktijk betekent dit dat de ontheffing in de VEN-gebieden vroegtijdig uitdovend is. Ik meen me nochtans te herinneren dat in het verleden is afgesproken dat de ontheffing voor de zittende gebruiker zou blijven gelden en zelfs nog eenmaal aan rechtstreekse afstammelingen zou kunnen worden overgedragen. Van deze afspraak komt in de praktijk niet veel in huis.

Wymeersch

In theorie kunnen natuurrichtplannen voor uitzonderingen zorgen. Een natuurrichtplan kan een lichte bemesting of het gebruik van bepaalde fyto-producten toelaten. De vraag is natuurlijk of dit in de praktijk ook zal gebeuren.

De beleidsvisie van de verschillende natuurrichtplannen zal door een plangroep worden opgesteld. Deze plangroepen bestaan uit een coördinator, een aantal ambtenaren en een aantal externe deskundigen. De plangroep moet zich laten adviseren door een stuurgroep waarin de verschillende betrokken sectoren vertegenwoordigd kunnen zijn. De landbouwsector moet hier uiteraard deel van uitmaken. Blijkbaar wordt momenteel vaart gezet achter de samenstelling van de stuurgroepen. Heren der zijn deze groepen zelfs reeds actief.

Mijnheer de minister, met betrekking tot welke gebieden zijn de stuurgroepen reeds samengesteld of worden ze op dit ogenblik samengesteld? Bent u bereid om de eerder gemaakte afspraken betreffende de ontheffing van de nultbemesting na te leven? Bent u bereid om, indien dit nodig zou blijken, in dit verband decretale initiatieven te nemen? Hoeveel bezwaren tegen de afbakening van de VEN-gebieden worden als gegrond beschouwd? Plant de minister nog overleg met de landbouwsector om de knelpunten in en rond de VEN-gebieden alsnog weg te werken?

De voorzitter: De heer Daems heeft het woord.

De heer Rudi Daems: Mijnheer de voorzitter, ik voel me aangesproken door de woorden van de heer Wymeersch. Ik ben de voorbije jaren bij de VEN-procedure betrokken geweest. Mijn fractie is van mening dat de bezwaarschriften en de adviezen met betrekking tot geen enkel ander maatschappelijk consultatieproces zo grondig zijn behandeld. De MiNa-Raad, die in dit verband een coördinerende rol heeft vervuld, en de afdeling Leefmilieu van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap zijn hierbij zeer grondig te werk gegaan. Wat publieke consultatie betreft, mag deze werkwijze een voorbeeld worden genoemd.

Het decreet betreffende het natuurbehoud stelt dat tegen 2008 natuurrichtplannen voor de VEN-gebieden en voor de natuurverwevingsgebieden moeten worden opgemaakt. Nadien moeten ook

de speciale beschermingszones, die een gevolg van de Europese richtlijnen zijn, hiervoor in aanmerking komen.

Bepaalde processen zijn momenteel reeds van start gegaan. Indien de Vlaamse overheid de natuurrichtplannen tijdig wil voltooien, zal het tempo evenwel moeten worden verhoogd. In Vlaanderen gaat het in totaal om 150 tot 200 natuurrichtplannen. Indien we de doelstellingen van het decreet willen bereiken, moeten we sneller werken en moeten we, zoals de heer Wymeersch wenst, een debat met de landbouwsector en de natuurverenigingen voeren over de plaatsen waar de nultbemesting op een verantwoorde wijze kan worden opgeheven.

De voorzitter: De heer Martens heeft het woord.

De heer Bart Martens: Mijnheer de voorzitter, ik zou hier even willen inpassen op de verwijzing naar de afspraken die in het verleden zijn gemaakt.

In het mestdecreet van eind 1995, dat op 1 januari 1996 in werking is getreden, is afgesproken dat gezinsveeteeltbedrijven met intensieve gras- en akkerlanden in een groengebied een ontheffing op de nultbemesting kunnen krijgen die nog een generatie kan worden overgedragen. Voor de niet-gezinsveeteeltbedrijven is de ontheffing sowieso in 2001 afgelopen.

In een volgende wijziging van het decreet is het onderscheid tussen gezinsveeteeltbedrijven en niet-gezinsveeteeltbedrijven weggegomd. Het is evident dat nieuwe afspraken moesten worden gemaakt om te vermijden dat een hele reeks bedrijven in 2001 niet plots met het einde van die ontheffing zou worden geconfronteerd. Uiteindelijk is toen afgesproken dat de ontheffing werd verleend tot in 2007 of tot een natuurrichtplan was opgesteld.

Dit jaartal is niet onlogisch gekozen. In principe moeten in 2007 de ruimtelijke doestellingen van het RSV gerealiseerd zijn en moeten 750.000 hectare aan agrarisch gebied en 38.000 hectare aan bijkomende natuurgebieden afgebakend zijn. Als ik het wat oneerbiedig mag formuleren, zou dan iedereen in zijn eigen hok moeten zitten. Op dat ogenblik moet het duidelijk zijn waar natuur en waar landbouw de hoofdfunctie uitmaken. In gebieden waarover iedereen het eens is, is er op dat ogenblik natuurlijk geen enkele reden meer om agrarische activiteiten die strijdig zijn met een

Martens

andere hoofdfunctie blijvend toe te laten. In het kader van de natuurrichtplannen moet worden onderzocht welke vormen van agrarisch gebruik eventueel nog met de voor een bepaald natuurgebied vooropgestelde natuurdoelstellingen kunnen stroken. Die nieuwe afspraak is toen niet zomaar tot stand gekomen. Mijns inziens, blijft een oude afspraak gelden tot een nieuwe afspraak wordt gemaakt. Dit lijkt me evident.

Ik zou iedereen er trouwens aan willen herinneren dat een aantal van de eind 1995 gemaakte afspraken nooit zijn gehonoreerd. Zo is toen afgesproken dat bepaalde biologisch en ecologisch zeer waardevolle percelen in de zogenaamde geelgroenlaag, een onderdeel van het agrarisch gebied, toch aan de nultbemesting kunnen worden onderworpen. Het uitvoeringsbesluit om die percelen aan te duiden, is nooit gepubliceerd. Onder bepaalde omstandigheden hebben landbouwers in groengebied een ontheffing van het bemestingsverbod verkregen. De afspraak om het bemestingsverbod voor waardevolle ecologische percelen in agrarisch gebied in te voeren, is evenwel nooit gehonoreerd.

De voorzitter: Ik zou hier nog aan kunnen toevoegen dat een hele reeks in 1995 gemaakte afspraken nooit is uitgevoerd.

Minister Peeters heeft het woord.

Minister Kris Peeters: Mijnheer de voorzitter, ik heb een antwoord van vier bladzijden voorbereid. Het is misschien niet nodig alles tot in het kleinste detail toe te lichten. Ik kan iedereen een kopie van dit gedetailleerd overzicht bezorgen.

De eerste vraag van de heer Wymeersch betreft de stuurgroepen. Wat het opmaken van de natuurrichtplannen betreft, is in elke provincie een pilootproject opgestart. Per provincie beschik ik over een overzicht van welke initiatieven zijn genomen en wie hier deel van uitmaakt. Ik meen niet dat ik dit hier in detail hoeft te overlopen.

De tweede vraag van de heer Wymeersch betreft de samenstelling van de stuurgroepen. Ook in dit verband beschik ik over een gedetailleerd overzicht. Bij het samenstellen van de stuurgroepen is met een tiental invalshoeken rekening gehouden. Bovendien is in de nodige plaatsvervangers voorzien.

Ik ga ervan uit dat de heer Wymeersch zich voornamelijk op de belangen van de landbouwsector concentreert. De landbouwsector heeft geen doorslaggevende stem in de stuurgroepen. De natuurverenigingen hebben echter evenmin de overmacht.

Bij het opstellen van de natuurrichtplannen spelen de stuurgroepen een cruciale rol. In verband met maatregelen die een bindend karakter voor de grondeigenaars en -gebruikers hebben, moet een stuurgroep tot een consensus komen. Indien die consensus er niet is, moeten de minister van Ruimtelijke Ordening en ikzelf een beslissing nemen. Gezien de landbouwsector steeds in de stuurgroepen is vertegenwoordigd, zullen wijzigingen aan de eigendoms- en gebruikssituaties pas na grondig overleg met de betrokkenen kunnen worden doorgevoerd.

De derde vraag van de heer Wymeersch betreft de ontheffing van de nultbemesting. In dit verband zijn reeds een aantal data en elementen aangehaald. Ik meen niet dat ik die allemaal moet herhalen. Het mestdecreet bepaalt dat, in functie van het behoud, het herstel en de ontwikkeling van de natuur, in goedgekeurde natuurrichtplannen gemoduleerd ontheffing op de nultbemestingsregels kan worden verleend. Om verregaande stappen inzake het behoud en de ontwikkeling van de natuur en van het natuurlijk milieu te stimuleren, kunnen de bemestingsnormen in de natuurrichtplannen tevens gemoduleerd worden verstrengd. In dit geval moet natuurlijk in een vergoeding voor het inkomensverlies worden voorzien.

De vierde vraag van de heer Wymeersch betreft de bezwaren tegen de afbakening van de VEN-gebieden. Ik beschik over een volledige opsomming van alle ingediende bezwaren. Tijdens het openbaar onderzoek heeft de MiNa-Raad 9.000 bezwaarschriften behandeld. Aangezien 3.000 bezwaarschriften op dezelfde visvijvers betrekking hadden, moeten we deze groep eigenlijk meer als een petitie beschouwen. Deze bezwaarschriften en de adviezen van de MiNa-Raad hebben de Vlaamse Regering ertoe gebracht 1.916 hectare, in totaal 2 percent van de vooropgestelde VEN-gebieden, weer te schrappen. Uiteindelijk heeft de Vlaamse Regering op 18 juli 2003 door middel van 37 uitvoeringsbesluiten een 84.970 hectare groot VEN definitief vastgelegd.

De laatste vraag van de heer Wymeersch betreft het overleg met de landbouwsector. Gedurende

Peeters

vijf jaar heeft een in zekere mate geformaliseerd overleg tussen de landbouwsector en de natuurverenigingen plaatsgevonden. Tijdens dit overleg zijn de wederzijds ervaren knelpunten besproken. Aangezien ik de meerwaarde van een dergelijk overleg duidelijk inzie, ben ik van plan het vertrouwen tussen beide sectoren te verbeteren en dit overleg, of een equivalent ervan, te revitaliseren. In mijn beleidsnota zal ik in dit verband concrete stappen aankondigen.

De voorzitter: De heer Wymeersch heeft het woord.

De heer Frans Wymeersch: Mijnheer de minister, om in te pikken op het laatste: het is goed nieuws dat u de oude gewoonte weer zult opnemen van een geformaliseerd overleg tussen de betrokken actoren. Ik denk dat dat in ieders belang zou moeten zijn. We verwelkomen dit.

U spreekt over 9.000 bezwaren, ik had het over 6.000. Ik had er al zelf 3.000 afgetrokken. Wat die cijfers betreft, komen we dus overeen.

Mijnheer Martens, ik ga ermee akkoord dat het in ieders belang is dat eenieder zo rap mogelijk 'in zijn kot zit', maar men moet er voor oppassen dat bepaalde percelen niet te klein worden om bepaalde koten op te bouwen, als u begrijpt wat ik bedoel.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer John Vrancken tot de heer Kris Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de mogelijke bescherming van sommige amfibieën en zangvogels tegen predatoren

De voorzitter: Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Vrancken tot de heer Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de mogelijke bescherming van sommige amfibieën en zangvogels tegen predatoren.

De heer Vrancken heeft het woord.

De heer John Vrancken: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ik maak gebruik van alarmerende berichten in de media om uw aandacht te vestigen op een schijnbaar te verwaarlozen probleem, dat zich volgens diezelfde berichten wereldwijd voordoet, maar aan de aandacht voor de eigen bedreigde diersoorten voorbij dreigt te gaan. Het probleem bekommert mij al verschillende jaren. Ik heb het over berichten in de media over de met uitsterven bedreigde diersoorten.

Wereldwijd komen drie amfibiesoorten in het gedrang: de kikker, de pad en de salamander. De alarmkreet is gegrond en het is vijf voor twaalf. Deze drie diersoorten komen ook in onze natuurgebieden voor en ondanks het feit dat de milieuvervuiling volgens de studies aan de oorsprong ligt van het verdwijnen van deze soorten, kampen zij voornamelijk in onze streken met een ongeremde aangroei van de blauwe reiger. In de jaren zeventig werd deze illegaal bejaagde vogelsoort terecht bij wet beschermd: deze beschermingsmaatregel heeft intussen zijn vruchten meer dan voldoende afgeworpen, zodat de blauwe reiger nu zowat overal voorkomt, zelfs tot in onze stadstuinen en parken.

De overbescherming van deze vogelsoort leidt echter op zijn beurt tot de eliminatie van de kikkers, padden en salamanders: diertjes die het grootste deel uitmaken van zijn dagelijkse voeding. Ze komen al niet meer voor in de meeste van onze vijvers en waterplassen. Naast deze amfibieën hebben ook zangvogels te lijden onder een ongecontroleerde toename van hun rechtstreekse predatoren, zoals de ekster, de kraai en de Vlaamse gaai. Verscheidene natuurgroeperingen zijn vragende partij om onze zangvogels dringend tegen deze roofdieren te beschermen. Ik wil ook van de gelegenheid gebruik maken om in het algemeen de problematiek van de ongecontroleerde aangroei van andere predatoren aan te kaarten.

Vanuit diverse wildbeheereenheden komt de noodkreet dat sommige roofdieren buitengewoon in aantal toenemen. Op zich zijn dat natuurlijk prachtige dieren, maar het zijn eveneens ongeremde jagers, die heel wat schade aan andere diersoorten toebrengen. Zo is onder andere de vos een plaag geworden en haalt hij her en der kippenrennen leeg. Aan dit soort problemen kunnen wij op korte termijn wel iets verhelpen: aangezien het bestand van deze predatoren niet op een natuurlijke

Vrancken

wijze wordt gecontroleerd, is de mens volgens mij hier verplicht in te grijpen, dit om andere diersoorten op hun beurt te beschermen. Overbescherming zorgt immers voor een grondige verstoring van de natuurlijke selectie.

Mijnheer de minister, welke maatregelen wilt u op korte termijn treffen om enerzijds de aangehaalde amfibieën en anderzijds de zangvogels te beschermen? Ziet u een optie in het gecontroleerd bejagen van deze predatoren, om hun soort terug te dringen tot een aanvaardbaar niveau en zo bij te dragen tot de instandhouding van de aangehaalde bedreigde soorten? Wilt u hierover overleg plegen met de natuur- en jachtverenigingen, met als doel een gezamenlijk jachtplan op te stellen? En wanneer is zulk overleg gepland? Wilt u hierover met uw collega's uit de andere regeringen concorderen en wilt u, gezien de hoogdringendheid, desgevallend alleen voor Vlaanderen al bepaalde beschermingsmaatregelen laten ingaan?

De voorzitter: Minister Peeters heeft het woord.

Minister Kris Peeters: Mijnheer Vrancken, ik denk dat de realiteit genuanceerder is dan de pad, de kikker en de salamander. We hebben veertien soorten inheemse amfibieën en elke soort heeft zijn eigen kenmerken en leefvoorwaarden. Ook wat de zangvogels betreft moet men de toestand zeer genuanceerd bekijken.

Aangaande de amfibieën klopt het dat deze soortgroep in zijn geheel in Vlaanderen de jongste decennia sterk is achteruit gegaan. Dit wordt onder andere belicht in de Natuurrapporten van 1999 en 2003, opgesteld door het Instituut voor Natuurbehoud.

Volgens deze rapporten zijn de oorzaken van de achteruitgang de biotoopvernietiging en -versnippering en de steeds verdergaande aftakeling van hun leefgebieden, en dit als gevolg van menselijke activiteiten. Ook de slechte waterkwaliteit zal in dit verband een niet onbelangrijke rol spelen. Het is van belang dit even te duiden omdat deze oorzaken op korte termijn niet zomaar kunnen worden opgelost. Het vereist goed doordachte maatregelen op lange termijn en op ruime schaal, waarbij de leefgebieden en -omstandigheden van deze dieren opnieuw worden verbeterd.

Ook wat de zangvogels betreft gaat het om een heterogene groep, en spijtig genoeg kende die ook een sterke afname, waar genuanceerd naar moet worden gekeken. Niet allemaal hebben ze een sterk afname gekend. Ik verwijs ook hier naar specifieke leefvoorwaarden en kenmerken. De oorzaken van het afnemen bij de verschillende soorten zijn gelijkaardig aan die van de amfibieën, namelijk vooral biotoopvernietiging en -versnippering en de steeds verdergaande aftakeling van de relevante leefgebieden, en dit weer als gevolg van menselijke activiteiten. Ook hier weer moet ik u spijtig genoeg antwoorden dat dit niet op korte termijn kan worden rechtgezet, maar dat moet worden gewerkt aan een biotoopverbetering op grote schaal. We kunnen hieromtrent acties ondernemen die spijtig genoeg niet op korte termijn een toename van die diersoorten tot gevolg kunnen hebben.

Aangaande uw tweede vraag moet ik u attent maken op het verschil tussen de vogelbeschermingswetgeving en de jachtwetgeving. Het bejagen van soorten kan enkel betrekking hebben op het jachtwild zoals dat wordt vermeld in het Jachtdecreet van 24 juli 1991. Geen van de vier aangehaalde soorten, namelijk de blauwe reiger, de ekster, de zwarte kraai en de gaai, behoren tot het jachtwild. De vogelbeschermingswetgeving laat wel ruimte voor de bestrijding van een beperkt aantal soorten, waaronder de zwarte kraai, de ekster en de gaai. Voor de blauwe reiger geldt deze mogelijkheid niet. Er is wel een verschil tussen bestrijding op basis van de vogelbeschermingswetgeving en het bejagen op basis van de jachtwetgeving. Het bejagen slaat enkel op jachtwild, en daar behoren de genoemde dieren niet toe. Binnen dit wetgevend kader moet ik werken.

De vraag is of de natuurlijke predatoren zorgen voor de achteruitgang van de amfibieën of niet. Door mijn kabinet is hierover wat onderzoek opgesnord. Men kan zich de vraag stellen: wat is het gevolg van wat? Als er veel prooien zijn, heeft dat effect op bijvoorbeeld de blauwe reiger. Als er weinig prooien zijn, heeft dat een negatief effect op de aanwezigheid van diezelfde blauwe reiger. We moeten hier heel voorzichtig mee omspringen. Er via de jachtwetgeving iets aan doen, mochten we ons al richten op de blauwe reiger bijvoorbeeld, is niet vanzelfsprekend. Ik meen dat er ook andere redenen zijn waarom de blauwe reiger de laatste decennia zeer nadrukkelijk aanwezig is of meer

Peeters

zichtbaar is. Het is immers zo dat de blauwe reiger zich heeft aangepast aan de mens en niet meer terugschrikt om zelfs in bebouwde kommen te verschijnen. Het betekent niet dat er plots meer blauwe reigers zijn omdat hij zich meer laat zien. De uitgebreide tekst van mijn antwoord hierover zal ik u bezorgen.

Aangaande uw derde vraag wil ik nog even wijzen op de vogelbeschermingswetgeving en de jachtwetgeving. Conform het Jachtdecreet van 24 juli 1991 moet om de vijf jaar een nieuw jachtbesluit worden opgesteld waarin de modaliteiten worden opgenomen volgens welke de bejaging tijdens de volgende periode zal plaatsvinden. Dit besluit kan echter alleen regels bevatten die betrekking hebben op soorten die behoren tot het jachtwild: noch blauwe reiger, noch de drie betrokken soorten kraaiachtigen komen in de lijst van jachtwildsoorten voor. Ik heb dus geen mogelijkheid om in die bejaging te voorzien. Overleg plegen binnen dit wettelijk kader is dus niet relevant.

Ten slotte is de betrokken materie een volstrekt gewestelijke aangelegenheid, door de bijzondere wet tot hervorming van de instellingen van 8 augustus 1980 toegewezen aan de verschillende gewesten. Het gaat niet om materies waarbij de Vlaamse Regering overleg moet plegen met de andere gewestregeringen of de federale overheid. Wat de beschermingsmaatregelen voor Vlaanderen betreft, verwijs ik naar wat ik heb geantwoord op uw eerste vraag.

Mijnheer Vrancken, ik hoop u hiermee voldoende te hebben geantwoord. Wat het aspect bejaging betreft, kan ik door de definitie van jachtwild geen kant uit. Het enige wat nog mogelijk is, is bestrijding, maar dat is geen bejaging.

De voorzitter: De heer Vrancken heeft het woord.

De heer John Vrancken: Mijnheer de minister, ik dank u voor uw uitvoerig antwoord. Ik heb enkele opmerkingen, namelijk in verband met de biotoopvernietiging door milieuverontreiniging waarvan sprake. Ik had die al aangehaald in mijn betoog. Ik wil verwijzen naar tal van privé-vijvers die worden aangelegd en waar het biotoopvernietigingsproces niet plaatsvindt en waar diezelfde amfibieën voorkomen of voorkwamen. Voornamelijk in die vijvers verdwijnen de aanwezige amfibieën door de

plaag van de blauwe reiger. Ik meen dat in dit verband wel degelijk iets op korte termijn kan worden gedaan.

Wat betreft het onderscheid tussen het bestrijden en bejagen van diersoorten, kan ik u volledig bijtreden. We zouden dan misschien op een of andere manier aan bestrijding moeten doen. Ik denk dan bijvoorbeeld aan de jachtverenigingen omdat daar een structuur bestaat waarin zulke bestrijding zou kunnen plaatsvinden.

Het gaat inderdaad om een gewestelijke bevoegdheid, maar het heeft weinig zin om een bestrijdingsplan voor Vlaanderen op te stellen zonder de andere gewesten erbij te betrekken. De schade stopt immers niet bij de taalgrens.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Veerle Heeren tot de heer Kris Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over het aanvragen van milieuvergunningen door ondernemingen

De voorzitter: Aan de orde is de vraag om uitleg van mevrouw Heeren tot de heer Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over het aanvragen van milieuvergunningen door ondernemingen.

Mevrouw Heeren heeft het woord.

Mevrouw Veerle Heeren: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, de kamer van koophandel van de provincie Limburg heeft zoals alle ander kamers van koophandel in Vlaanderen de voorbije maanden een onderzoek gedaan naar de bedrijfsvriendelijkste gemeente.

Voor het onderzoek werden gemeenten en bedrijven bevraagd. Van de gemeenten heeft 86 percent geantwoord op de vragenlijst. Van de aangeschreven bedrijven antwoordde bijna 23 percent. Door de grote respons hebben de resultaten van het onderzoek betekenis en kunnen we er iets mee doen.

Een derde van de bedrijven beoordeelt het beleid van de gemeenten als 'gebruiksvriendelijk', maar

Heeren

zegt ook dat er in de loop der jaren niets is verbeterd. De provincie Limburg scoort het best op dit criterium, maar scoort bijzonder slecht in verband met de milieuvergunningen.

In Limburg wordt percentueel het grootste aantal milieuvergunningen geweigerd. Van de aangevraagde vergunningen wordt 8,3 percent geweigerd. Het Vlaamse gemiddelde bedraagt 5,7 percent. Ik ben trouwens verrast dat Antwerpen beter scoort dan mijn provincie. Er is dus wel degelijk iets aan de hand.

Voor 40 percent van de Limburgse bedrijven is de reden van de weigering van een vergunning onvoldoende gemotiveerd. Het Vlaamse gemiddelde bedraagt in dit geval 32 percent.

De procedure voor de aanvraag van een milieuvergunning wordt door de Limburgse bedrijven als moeilijk omschreven omwille van de stugge administratieve afhandeling, de complexe wetgeving, de duur van de termijnen en het niet naleven van de termijnen door de bevoegde ambtenaren. De ambtenarij in de provincie Limburg werkt blijkbaar op een andere manier dan elders. De moeilijke wetgeving is natuurlijk een Vlaamse aangelegenheid.

Uit het onderzoek blijkt dat de geweigerde milieuvergunningen bij bedrijven vaak leiden tot uitstel of tot het volledig schrappen van investeringen. Zo'n weigering zorgt dus voor verlies van omzet en werkgelegenheid, en Limburg kent al een enorm werkloosheidsprobleem.

Een vlottere afhandeling van milieuaanvragen en een meer klantvriendelijke benadering van de bedrijven door de administratie zou een grote economische impuls kunnen betekenen en nieuwe ondernemingen kunnen aantrekken. Een bedrijfsvriendelijk klimaat blijkt een bepalende factor te zijn in de beslissing van een bedrijf om zich al dan niet te herlokaliseren.

Mijnheer de minister, hebt u een verklaring gevonden voor de slechtere beoordeling door de Limburgse bedrijven? Heeft die te maken met de problemen bij de aanvraag van een milieuvergunning en met de werking van de bevoegde administratie? Wat kan daaraan worden gedaan? Ik heb vier knelpunten in de procedure voor de aanvraag van

een milieuvergunning opgesomd. Op welke manier wilt u die wegwerken?

De voorzitter: De heer Vrancken heeft het woord.

De heer John Vrancken: Mijnheer de voorzitter, ik kan als Limburger niet anders dan me aansluiten bij de vraag van mevrouw Heeren. Ik voel me een beetje gediscrimineerd bij het aanhoren van de cijfers.

De voorzitter: Minister Peeters heeft het woord.

Minister Kris Peeters: Mijnheer de voorzitter, collega's, niemand moet zich in deze kwestie gediscrimineerd voelen. Het is natuurlijk goed om de situatie in andere provincies in de gaten te houden.

Ik beschik niet over de volledige studie, en ik kan daar dus geen elementen uit halen om op uw vragen te antwoorden. Ik heb alleen nog maar een samenvatting van de eindresultaten ontvangen. Indien ik me niet vergis, hebben professor Vanhaverbeke en professor Wetzels het eindrapport geschreven.

De oorzaak van de mogelijke slechte resultaten van de provincie Limburg kan bezwaarlijk worden gezocht in de milieuvergunningsprocedure en de milieuvergunningsreglementering, gebundeld in Vlarem. We mogen immers terecht zeggen dat we binnen Europa baanbrekend werk hebben verricht met Vlarem. De termijnen in de Vlarem-procedures zijn immers kort en redelijk. Er zijn andere reglementeringen verantwoordelijk voor de te lange termijnen en het niet naleven ervan.

Veel milieuprocedures zijn vandaag geënt op Europese regelgeving en dat zorgt voor extra kwetsbaarheid van KMO's. We moeten eens uitzoeken hoe we dat probleem kunnen oplossen. Ik zal het daar zeker over hebben in mijn beleidsnota.

De Vlaamse milieuwetgeving is overal in Vlaanderen dezelfde en is een vertaling van Europese richtlijnen. We moeten eens bekijken hoe we een en ander kunnen vereenvoudigen zonder de doelstellingen in gevaar te brengen.

Zijn de Limburgse gemeenten minder bedrijfsvriendelijk dan de andere? Is er een probleem met de specifieke Limburgse omgevingsfactoren? Voor ik daar uitspraken over doe, wil ik het volledige rapport lezen. Ik neem echter kennis van het probleem dat u hebt aangekaart.

Peeters

In het regeerakkoord werden een aantal maatregelen aangekondigd om de procedures te vergemakkelijken. We zullen die ook uitvoeren. Voor de KMO's zal er worden gezorgd voor een vereenvoudiging zonder de beoogde milieudoelstellingen in gevaar te brengen. Ook daarover staat een en ander te lezen in het regeerakkoord.

Ik word even wat concreter. Het project integrale voorwaarden dat de vorige regering een aantal keren heeft 'verkocht', zullen we realiseren door te sleutelen aan de Vlarem-meldingsplicht derde klasse en door ervoor te zorgen dat de KMO's enkel nog een zeer beperkt en integraal pakket van Vlarem-milieuvoorwaarden opgelegd zullen krijgen.

In het regeerakkoord werd ook een project aangekondigd in verband met de integratie van bouw- en milieuvergunningen voor bepaalde activiteiten met een beperkte stedenbouwkundige impact. Ik wil daarvoor snel een aantal instrumenten aanreiken.

De voorzitter: Mevrouw Heeren heeft het woord.

Mevrouw Veerle Heeren: Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord. Toch blijven de cijfers merkwaardig. Vlarem is voor iedereen van toepassing, dus ik ga ervan uit dat die cijfers dichter bij elkaar zouden moeten liggen. Ik weet niet of u vandaag een beeld hebt van de verschillen binnen de administraties, maar op het ogenblik dat u de volledige studie in uw bezit hebt, lijkt het me aangewezen dat u zich daar eens over buigt. De bedoeling is immers dat er zich zo veel mogelijk bedrijven vestigen en dat de bedrijven die er al zijn, blijven.

Er staan inderdaad enkele aanzetten tot verandering in het regeerakkoord. We zullen u ten volle steunen bij de uitwerking daarvan.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Hilde Crevits tot de heer Kris Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de gevolgen van het decreet houdende vermindering van het gebruik van bestrijdingsmiddelen door openbare diensten in het Vlaamse Gewest

De voorzitter: Aan de orde is de vraag om uitleg van mevrouw Crevits tot de heer Peeters, Vlaams

minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de gevolgen van het decreet houdende vermindering van het gebruik van bestrijdingsmiddelen door openbare diensten in het Vlaamse Gewest.

Mevrouw Crevits heeft het woord.

Mevrouw Hilde Crevits: Mijnheer de voorzitter, collega's, gemeenten, OCMW's en andere publiekrechtelijke rechtspersonen die actief zijn op het grondgebied van het Vlaamse Gewest, mogen in principe sinds 1 januari 2004 geen bestrijdingsmiddelen meer gebruiken op openbare domeinen. Uiteraard zijn er uitzonderingen mogelijk, maar om die te bekomen moeten overheden een reductieprogramma opstellen of een afwijking aanvragen op het verbod. Het uitvoeringsbesluit dat bij dit decreet hoort, werd recent in het Belgisch Staatsblad gepubliceerd en werd door de vorige regering goedgekeurd op 14 juli 2004.

De overgrote meerderheid van de gemeenten heeft gekozen voor een stapsgewijze afbouw van het gebruik van bestrijdingsmiddelen. Er zijn natuurlijk ook gemeenten die hebben gekozen om geen bestrijdingsmiddelen meer te gebruiken, mits enkele afwijkingen. Alle gemeenten zullen dus ernstige inspanningen leveren om het gebruik van pesticiden terug te dringen.

Gemeenten hebben veel tijd, energie en geld gestopt in het inperken van het gebruik van bestrijdingsmiddelen, maar ook in het afhandelen van allerlei administratieve verplichtingen die komen kijken bij het opstellen van reductieprogramma's en afwijkingsaanvragen. De reductieprogramma's moesten worden ingediend tegen 1 juni 2003, terwijl het uitvoeringsbesluit pas recent is gepubliceerd. Dat bevat trouwens nieuwe termijnen en nieuwe manieren om reductieprogramma's op te stellen.

Een evaluatie dringt zich op. Het blijkt immers dat heel wat gemeenten problemen hebben met de oplopende kosten voor de alternatieve bestrijdingstechnieken. Die kosten kwamen in het verleden ter sprake bij het tot stand komen van het decreet en naar aanleiding van een aantal schriftelijke vragen en vragen om uitleg. Ik heb vastgesteld dat de vorige ministers van Leefmilieu als uitgangspunt hadden dat de kosten voor de reductie op termijn zouden dalen. De stijging zou zich dus maar op korte termijn manifesteren.

Crevits

Mijnheer de minister, ik vraag me af of deze rede-
nering klopt. Bent u bereid, nu het verbod bijna
een jaar van kracht is, een evaluatie ervan te laten
uitvoeren? Ik denk daarbij niet alleen aan de ge-
meenten, maar ook aan de NMBS, waar in het ver-
leden een hoog pesticidengebruik is vastgesteld.

Bent u zich bewust van de verhoogde administra-
tieve last, vooral voor de kleinere gemeenten, die
de opbouw van een reductieprogramma zoals om-
schreven in het uitvoeringsbesluit van 14 juli 2004
met zich mee brengt? Is er voldoende personeel op
de afdeling Water om de reductieprogramma's te
kunnen evalueren? De gemeenten die vorig jaar,
dus tegen 1 juni 2003, hun reductieprogramma
aan de minister hebben opgestuurd, hebben geen
ontvangstmelding gekregen, noch een evaluatie
van hun rapport. Er is geen enkele reactie geko-
men. Liggen die programma's niet gewoon in de
kast?

Is het niet wenselijker, in plaats van de gemeenten
op kosten te jagen en administratieve plichten op
te leggen, een controle op het terrein te doen om na
te gaan of er effectief resultaten worden geboekt
bij het beperken van bestrijdingsmiddelen?

Hebt u een idee van de financiële consequenties
van het verbod? Werd er door de Vlaamse over-
heid reeds een beargumenteerde raming gemaakt
van de meerkosten van alternatieve onkruidbestrij-
ding? Ik heb hier en daar wel cijfergegevens gezien,
maar is er een studie gemaakt van de meerkosten,
en naar het voldoende beschikbaar zijn van alter-
natieve bestrijdingsmiddelen?

Mijnheer de minister, ik meen dat ik recht van spre-
ken heb, als schepen van Leefmilieu in een klein
stadje met 20.000 inwoners, dat vorig jaar voor een
kleine 50.000 euro investeringen heeft gedaan in
alternatieve bestrijdingstechnieken. We stellen vast
dat het rendement van de meeste van die technie-
ken bijzonder laag is. Bovendien is er zeer weinig
feedback of steun van de overheid bij het zoeken
naar technieken om het rendement te verhogen.

Bent u op de hoogte van de gevolgen van de maat-
regel? U weet wellicht dat veel gemeentelijke poli-
tiereglementen voorzien in een verplichting voor de
aangelanden om voetpaden en zo te onderhouden.
Ook de overheid heeft de verplichting de voetpa-

den veilig te houden. Als er mos groeit, moet dat
zo vlug mogelijk worden verwijderd. We zien nu
dat particulieren, als de voetpaden niet meer wor-
den onderhouden door de overheid, zelf met be-
strijdingsmiddelen de straat op komen. Vaak ge-
bruiken ze die dan in ongecontroleerde dosissen.

De volgende vraag is misschien nu al moeilijk te
beantwoorden. Wordt er na een jaar al een verbe-
tering van de milieukwaliteit vastgesteld? In het
decreet was er sprake van financiële stimuli voor
gemeenten die informatiecampagnes zouden op-
zetten ten behoeve van particulieren. Bestaan
die financiële stimuli? In de samenwerkingsover-
eenkomst die al bestond vooraleer het decreet in
werking trad, was in stimuli voorzien. Uiteraard
hebben niet alle gemeenten die samenwerkings-
overeenkomst ondertekend, maar alle gemeenten
zijn wel onderhevig aan het decreet houdende het
verbod op het gebruik van bestrijdingsmiddelen.

Uiteraard wens ik ook te vragen naar uw intenties.
Ziet u in de toekomst nog mogelijkheden om de ge-
meenten te steunen bij het dragen van de meerkost
van alternatieve bestrijdingstechnieken en van de
gevolgen van het decreet en zijn uitvoeringsbeslui-
ten? Bent u bereid na een onderzoek, de evaluatie
waarover ik sprak, het decreet en het uitvoerings-
besluit desgevallend bij te sturen?

De voorzitter: De heer Daems heeft het woord.

De heer Rudi Daems: Mijnheer de voorzitter, mijn-
heer de minister, collega's, ik sluit me voor een
groot stuk aan bij het discours van mevrouw Cre-
vits. Toch wil ik ook een pleidooi houden om het
kind niet met het badwater weg te gooien. Vandaag
de dag gebeurt er bij de gemeenten zeer veel. De
uitzondering is nu veeleer de regel. Slechts weinig
gemeenten hebben gekozen voor de radicale nul-
optie op korte termijn. De meeste wensen dus ge-
faseerd te werken aan een afbouw van het gebruik
van bestrijdingsmiddelen.

Er wordt ook veel gedaan aan sensibilisatie, wat
onder meer wordt gestimuleerd door de samen-
werkingsovereenkomst. In Limburg zijn er info-
avonden en is er een draaiboek voor het beperken
van bestrijdingsmiddelen opgesteld. In Oost- en
West-Vlaanderen worden lesgevers opgeleid, enzo-
voort. Er is dus een hele dynamiek ontstaan. La-
ten we die versterken. Door VELT en de VVOG,
de Vereniging Voor Openbaar Groen, is een soort

Daems

handboek of draaiboek gemaakt om gemeenten te helpen bij het beleid.

Alternatieve bestrijdingsmiddelen zijn voorhanden, maar ze zijn ook duurder, zeker in de beginfase. Daarom zou ik u willen vragen de focus te verruimen. We moeten ons afvragen op welke manier we er op middellange en lange termijn voor zorgen dat er meer evenwicht komt in de prijs. Dat kan door gemeenten en burgers middelen en steun te geven bij aanpassingen aan het openbaar groen en verhardingen. Dat geldt zeker voor toekomstige inrichtingen van openbaar groen en toekomstige verhardingen. Als we een structurele beperking willen van het gebruik van pesticiden, dan moeten we daaraan werken, en minder inspanningen doen voor verhardingen.

Een tweede aspect waarvan ik de focus zou willen verruimen, is het debat over de meerkosten. Als het gebruik van pesticiden op termijn wordt verminderd, ontstaat een win-winsituatie, want ook de milieulast daalt. Zoals mevrouw Crevits zei, is het vandaag nog te vroeg om te zeggen of de maatregel effectief heeft geleid tot een vermindering van de milieulast. Maar gezien de kosten die jaarlijks worden gemaakt bij de waterzuivering om de pesticiden uit het water te halen, als dat al lukt, en het feit dat drinkwatermaatschappijen jaarlijks 12,5 miljoen euro betalen om pesticiden uit het drinkwater te houden, kunnen we zeker spreken van een win-winsituatie. Dat kunnen we bereiken door de inspanningen van de lokale besturen en de burgers.

Verder heeft het lokaal bestuur een voorbeeldfunctie. Het staat immers dicht bij de burgers. Dat mogen we niet onderschatten. Ook daarmee moet in het debat hierover rekening worden gehouden.

Laat dus het decreet nog even zoals het is. Het is nog iets te vroeg voor een grondige evaluatie. Het tweede actieprogramma is pas dit voorjaar opgestart, en loopt tot 2008. Rond die tijd moeten we misschien een evaluatiemoment inbouwen. Intussen moeten we vooral de gemeenten stimuleren om werk te maken van structurele maatregelen en ondersteuning.

De vraag naar het personeel is dan ook pertinent. De gemeenten die hun reductieprogramma's in het

voorjaar hebben ingediend, wachten blijkbaar nog steeds op een antwoord. Ze kunnen soms niet verder werken, omdat er een achterstand ontstaat.

Ten slotte nog een concrete suggestie, van iets waar sommige gemeenten als voorlopers mee bezig zijn, maar dat best algemeen toepasbaar is. Het gaat om het ter beschikking stellen van standaardbestekken voor openbare werken. Er zijn er goede: laten we die zo breed mogelijk verspreiden, zodat er werk van kan worden gemaakt. De Vlaamse overheid kan daar ook een rol bij spelen.

De voorzitter: Minister Peeters heeft het woord.

Minister Kris Peeters: Mijnheer de voorzitter, collega's, in 2005 zal de voortgang van het decreet worden geëvalueerd. De afdeling Water beschikt dan ook over de gebruikscijfers van 2002 tot 2004, zodat de evolutie en de milieu-impact van het pesticidengebruik berekend kunnen worden met 2002 als referentiejaar. Op basis van deze gegevens, die ik uiteraard ook ter beschikking zal stellen, zal ik nagaan of er aan het decreet moet worden gesleuteld.

Vanaf 2005 wordt de administratieve last beperkt tot een jaarlijkse rapportering. Daarbij ligt de nadruk vooral op wijzigingen aan de lopende acties. Voor de gemeenten die de samenwerkingsovereenkomst met het Vlaamse Gewest hebben ondertekend, kan deze rapportering bovendien worden gecombineerd en gebeuren via een milieujaarprogramma.

De grootste administratieve last is voor de meeste gemeenten trouwens reeds afgerond. 292 gemeenten hebben een eerste actieprogramma ingediend. 227 gemeenten hebben al een tweede actieprogramma ingediend.

Wie de voorbereidende stukken heeft gelezen, weet dat bij de goedkeuring van het besluit van 14 juli 2004 een poging is ondernomen om de financiële consequenties te ramen. Een overschakeling op het niet-chemisch beheer van verharde oppervlakten zou drie- tot zesmaal meer kunnen kosten. De gemeenten moeten natuurlijk met deze meerkost rekening houden. Enkele gemeenten hebben me reeds gevraagd om hen in hun personeels- en werkingskosten te ondersteunen. Hoewel veel van de motivatie en van de vindingrijkheid van de gemeenten afhangt, blijft er voor de gemeenten steeds

Peeters

een bepaalde kostenstijging. Wat nieuwe voorstellen betreft, moet ik steeds rekening houden met de effectieve financiële gevolgen voor de gemeenten.

Over de milieu-effecten kan ik me op dit ogenblik moeilijk uitspreken. Op middellange termijn moeten deze effecten zichtbaar worden. Mijns inziens, moeten we de ingezette trend blijven volgen. De kwaliteit van het oppervlaktewater zal het rendement van deze maatregelen sneller weerspiegelen dan de kwaliteit van het grondwater.

De bevolking is in het verleden te weinig gesensibiliseerd. Dit heeft tot een onverantwoord gebruik van pesticiden geleid. Hier moeten we zeker de nodige aandacht aan besteden.

De bestrijdingsmiddelen maken deel uit van de cluster vaste stoffen. In het samenwerkingsakkoord met de gemeenten is hiervoor in beperkte middelen voorzien. De gemeenten die deze overeenkomst tekenen, kunnen hier uiteraard aanspraak op maken.

Op basis van de informatie die door de ingediende reductieplannen beschikbaar wordt gesteld, moet Aminoal met alle gemeenten over efficiënte technieken communiceren. Het is hierbij steeds de bedoeling de kostprijs te minimaliseren. De beschikbare technieken zullen tevens worden gedemonstreerd tijdens de specifieke bijeenkomsten die per provincie zullen worden georganiseerd.

De voorzitter: Mevrouw Crevits heeft het woord.

Mevrouw Hilde Crevits: Mijnheer de minister, ik vind het een goede zaak dat u de administratieve verplichtingen van de gemeenten wilt verminderen. In 2004 zijn de gemeenten geconfronteerd met nieuwe DuLo-waterplannen, met nieuwe milieu-beleidsvereenkomsten, met nieuwe milieujaarprogramma's en met pesticidenreductieplannen. De ruimte om op het terrein een effectief milieu-beleid op poten te zetten, is in de loop van dit jaar dan ook bijzonder klein geworden. Ik hoop dat u het decreet in alle eer en geweten zult evalueren en dat u een inspanning zult leveren om de administratieve verplichtingen tot een absoluut minimum te herleiden.

Minister Kris Peeters: Mevrouw Crevits, u hebt gelijk. De gemeenten moeten steeds meer rapporten formuleren en dergelijke. We moeten nagaan hoe we deze administratieve last kunnen verminderen en de gemeenten de kans kunnen geven om zich met de essentie van de zaak bezig te houden.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

– *Het incident wordt gesloten om 12.58 uur.*

HANDELINGEN

De handelingen zijn het woordelijk verslag van de plenaire vergaderingen en van de in openbare commissievergaderingen gehouden interpellaties en vragen om uitleg.

Ze worden in twee edities uitgegeven:

- de eerste, met witte kaft, bevat de handelingen van de plenaire vergaderingen;
- de tweede, met witte kaft en met bovenaan links de letter C met een chronologisch volgnummer, de vermelding van de commissie met het volgnummer van de vergadering per commissie, bevat de handelingen van de in openbare commissievergaderingen gehouden interpellaties en vragen om uitleg. Per commissie en per vergadering wordt een editie van de handelingen uitgegeven.

FIN : Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting
SFIN : Subcommissie voor Financiën en Begroting
BRU : Commissie voor Brussel en de Vlaamse Rand
BIN : Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden, Bestuurszaken, Institutionele en Bestuurlijke Hervorming en Decreetevaluatie
WON : Commissie voor Wonen, Stedelijk Beleid, Inburgering en Gelijke Kansen
BUI : Commissie voor Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Internationale Samenwerking en Toerisme
OND : Commissie voor Onderwijs, Vorming, Wetenschap en Innovatie
CUL : Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media
WEL : Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin
ECO : Commissie voor Economie, Werk en Sociale Economie
SWAP: Subcommissie voor Wapenhandel
LEE : Commissie voor Leefmilieu en Natuur, Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid en Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erfgoed
SLAN: Subcommissie voor Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid
OPE : Commissie voor Openbare Werken, Mobiliteit en Energie

